

MAY
1936

AVE MARIA

published monthly by

The Slovene

.Franciscan Fathers.

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

Management- Upravništvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lem-
ont, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
the special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Aug-
ust 29, 1925.

Naročite se na "AVE MARIA"

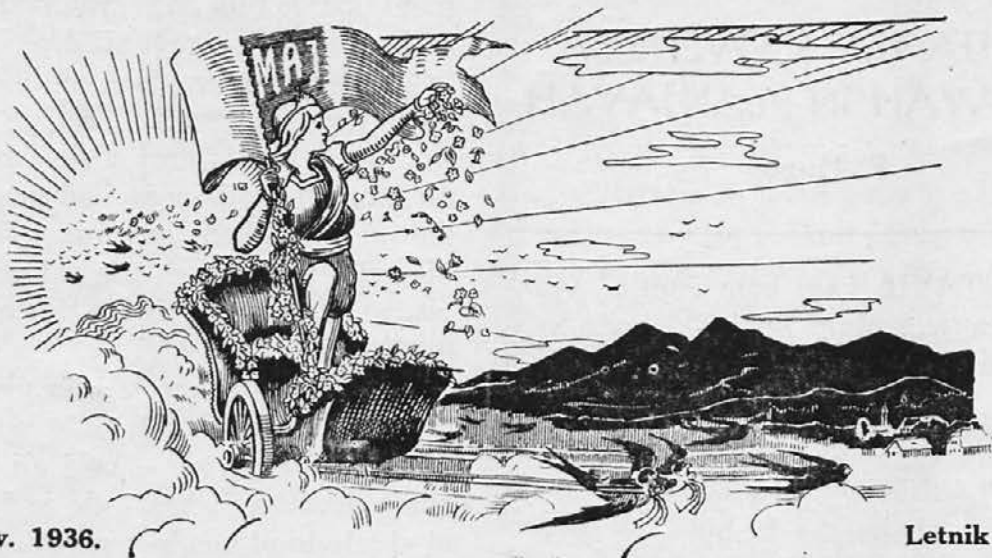
ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš
se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNİK VELIKE MISLI
MISIЈONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO. KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
ŠTUDIRALI, PA NIMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMES.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠUDENTOM.

Majska šte. 1936.

Letnik XXVIII.

MARIJA

M. Elizabeta

Zopet bodo naše misli
romale ob svitu zore,
Mati, v tvoje rajske dvore
pred nebeški prestol tvoj.

V naši pesmi boš živela
ti Prelepa, ti Edina,
v žarkih tvojega spomina
se bo solnčil širni svet.

Most ljubezni bo do tebe
tisoč srečnih src zgradilo,
tisoč rok bo vence vilo
za tvoj majniški oltar.

Zopet, zopet ti boš, Mati,
himna zemlje, v cvet odete,
ti boš radost Cerkve svete,
sreča svojih boš otrok.

TEBI, MARIJA!

M. Elizabeta

O, da imela bi hribe zlata,
krono bi spletla Kraljici srca,
tebi, Marija!
O, da imela bi sonce v rokah,
nesla bi prvi ga v srečnih solzah
tebi, Marija!
O, da imela bi src milijon,
vsa bi prinesla pred zlati tvoj tron,
tebi, Marija!

O, da je moje zelenje gora,
venec bi zvila do krajev neba
zate, Marija!
O, da imela bi cvetje dolin,
vanj bi vpisala hvaležen spomin
nate, Marija!
O, da so moji vetrovi dobrav,
njim naročila preljub bi pozdrav
zate, Marija!

O, da vsi biseri moja so last,
vse poklonila bi v slavo in čast
tebi, Marija!

O, da so moje vse zvezde neba,
venčala z njimi bi tebe, Gospa,
tebe, Marija!

O, če imela bi zemljo, nebo,
s srcem ljubečim bi dala vse to
tebi, Marija!

MARIJA NA SLOVENSKIH DOBRAVAH IN PLANJAVAH

P. Hugo.

ZASTAVIL vam bom čudno vprašanje. Malo jih je, ki bodo znali odgovoriti. Ali veste, kaj je palimpsest? Palimpsest je grška beseda, ki pomeni: izradiran, zbrisan. Vsakemu, ki kaj piše s peresom ali pisalnim strojem, se čisto kaj zaleti. Če se mu črka ali beseda zaleti, ima pripravljeno radirko, da napačno črko ali besedo zbrise in pravo vstavi. Ako se mu pa pošteno in bolj na debelo zaleti in se mu ne dopade, kar je napisal, napravi kratek proces. Raztrga napisano in začne znova na drug papir.

Mi si v takih slučajih kaj lahko pomagamo. Papir je sorazmerno ena najcenejših reči za našo vsakdanjo rabo. En nov kos pisemskega ali pisalnega papirja gori ali doli. Ne rečem, tudi pri papirju si lahko kaj prihranimo. Ljubitelji uboštva, šparovci in škrtovci, že pri papirju začno. Naš učeni modroslovni in bogoslovni pisatelj Dr. P. Minges je vse časniške ovitke in podobne kose papirja porabil za svoje učene razprave. Tiskarji, katerim je take rokopise pošiljal, so bili hudi nanj. To jezo je bi jim bil pač lahko prihranil.

V starih časih, ko še ni bilo papirja, je bila ta stvar drugačna. Takrat so pisali na ustrojene, nalašč za to pripravljene živalske kože. Najbolj v časti je bila oslovska koža. Učeni izraz za ta "papir" je pergament. A to ne pomeni samo oslovske kože, ampak tudi vsako drugo. Te kože pa niso bile tako poceni kot današnji papir, zlasti če so bile že izdelane. Glede tega "papirja" je bilo škrtanje gotovo na mestu.

Večkrat je kdo kaj napisal na perga-

ment, kar je bilo za takrat važno. Pozneje se je pa ali v njegovi ali drugi glavi še kaj važnejšega rodilo. Pa ni bilo "papirja", da bi tisto ovekovečil. Kaj je naredil? Tisto, kar se mu je prej zdelo važno, je izmil ali izbrisal, kolikor je pač mogel, kožo pa znova porabil za kaj važnejšega. To je bil tedaj palimpsest, čez zabrisano prvotno pisavo drugič popisana koža ali pergament.

Seve, tisto, kar je bilo pisano na pergamentu, se ni nikoli dalo popolnoma izbrisati. Vedno se je bolj ali manj še poznala prvotna pisava. Če je že prosto oko ni videlo in ni moglo razbrati, je imela vsaj svoje nevidne sledove v pergamentu. Pozneje so razni znanstveniki postali radovedni, kaj je bilo prvotno napisano. Ko so v posameznih slučajih s trudom in morda le za silo dognali, da vsebuje prvotno pisanje važne, morda boli važne stvari kot poznejše, so začeli misliti, kako bi mogli isto v celoti odkriti in razbrati. In s pomočjo kemičnin se jim je to tudi posrečilo.

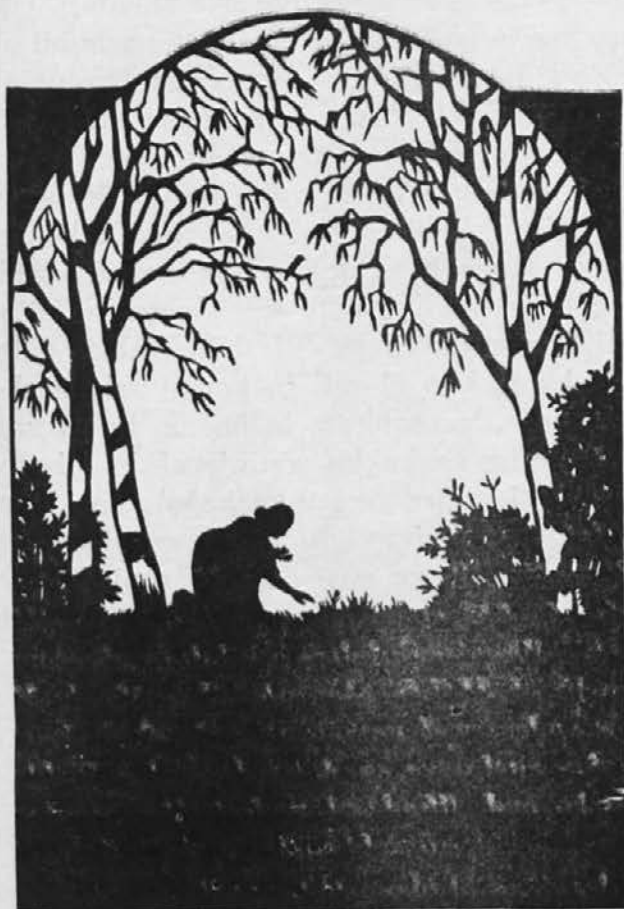
A kaj ima ta reč z "Marijo na naših livadah" opraviti? Jaz pa le mislim, da ni tako za lase privlečeno pod ta naslov. Iz sledečega boste to lahko sami uvideli. Poslušajte!

Vsa narava je velika božja knjiga. In še kako pisana je. Sleherni nien list je druge barve in še skozi vse leto se z dneva v dan spreminja. To je bila prva knjiga, iz katere se je človek brati učil. Ko še ni bilo ne peres in ne oslovskih kož, še manj pa današnjega papirja ter tiskarskih in pisalnih strojev, tedaj tudi ne pisanih listin in tiskanih knjig, je ta božja knjiga vsak dan odprta ležala pred človekom. Ona mu je povedala, da če je knjiga, mora biti nekje tudi pisavec. In če je knjiga tako lepa, tako polna modrosti, mora biti tak tudi pisavec. Kratko, iz narave je spoznal Njega, iz njene božanske vsebine njegovo božanstvo.

Človek pa iz te knjige božje narave ni samo bral, ampak je tudi pisal vanjo. Za-

beleževal je vanjo svoje vtise, svoje misli, svoja čustva. A vse to je bil odsev in odmev tega, kar je v njej bral. Vse je nosilo božji pečat. Tako je ta knjiga postajala od roda do roda pestrejša. Mlajši rod je našel v njej, kako jo je starejši razumel. Sam je zopet kaj svojega dostavil za potomce. Ti človeški dostavki v knjigi božje narave so za vsak narod in za vsak rod velikega zgodovinskega in versko-kulturnega pomena. Ogledalo so narodove nekdanje verske miselnosti in čustvovanja, o katerih morda njegova v knjigah pisana zgodovina ničesar ne ve.

Tudi naš narod je imel nekdanj samo to

knjigo pred seboj. Le iz nje je znal brati. To še dolgo potem, ko so drugi večji in naprednejši narodi že imeli svoje pisane knjige. In prav dobro se je naučil iz nje brati. Enako so mu njegovi dostavki vanjo v čast. Ž njimi si je pridobil svoj častni naslov, po katerem ga široki svet še danes pozna: ver-

ni slovenski narod. V njih je tudi oveko-večil svoj drugi častni naslov: Marijin narod.

Ali ste slišali, kaj se je pripetilo onemu prijatelju in poznavatelju narave, ki jo je neko nedeljo mahnil iz zaprašene Ljubljane v lepo podeželsko naravo? Ko jo je sekal preko aromatičnega polja, da se povzpne na bližnji hrib, je dohitel staro ženico, ki jo je cerkvena s hriba vabila.

“Dober dan, mamica,” jo prijazno nagovori mestni gospod. “Kam pa, kam?”

“Hvala za vprašanje! K nauku sem namenjena. Veste, med tednom mi kmetje nimamo časa hoditi v cerkev. Gremo pa ob nedeljah dvakrat. Zjutraj k sv. maši, popoldne pa k nauku.”

“Kako je vendar pri vas lepo,” je gospod zasukal pogovor. “To pestro, bujno in dehteče cvetje vse naokrog! Pravi užitek za nas, ki živimo med zatohlim zidovjem.”

“O lepo, lepo, gospod! Saj to je tudi vse, kar imamo kmetje dobrega na tem svetu!”

“Pa, mamica, ali kaj poznate te pisane in pestre cvetke, med katerimi se vsak dan sprehajate po svojih poljih in brdih?”

“O, nekatere že! Samo ne vem, če tako kot vi, ki ste študirani. Jaz jih poznam le po imenih, ki so me jih rajnce mati naučili. Bog jim daj dobro.”

“Ali vidite tole cvetko? Mi ji pravimo *Adiantum capillus Venerea*. Za slovensko ime pa res ne vem, če ga sploh ima.”

“Jemnasta, gospod, kako ste vendar vi učeni! Jaz bi si tega imena ne zapomnila, če mi ne vem kaj obljubite. Moja mati so dejali, da so to Marijini laski.”

“Tole, vidite, pa imenujemo *Lotus corniculatus*. Slovensko ji ponekod pravijo Škrovada.”

“I, kdo si je neki ta čudna imena izmislil? Moja mati so ji rekli Marijin kožušček.”

“Tistale tam se pa imenuje *Cypripes*.”

na šmarnica. In take so zelo redke. Ko smo jih kot otroci nabirali, smo vsako pogledali, če ima Marijino srce na dnu cveta. In komur se je posrečilo, da jo je našel, smo ga vsi zavidali.”

Med takimi pogovori sta učeni mestni gospod in preprosta kmečka mamica prišla na vrh hriba. On je zavil mimo cerkve, da si v gošči osveži pljuča, ona je odšla v cerkev, da si pomladi dušo.

Glejte, take lepe reči je naše dobro ljudstvo bralo v božji knjigi narave. In take stvari je v svoji od vere prežeti miselnosti dostavljalo vanjo. Gotovo ne, da bi s tem hotelo kvariti njeno božjo besedo ali svoje potomce v praznoverje zavajati. Oni so vse to pravilno razumeli, se naslajali ob svoji domišljiji in pomnoženo zapuščali naslednikom. To je nekaka slovenska ljudska mistika, polna verske poezije.

Danes ima tudi naš narod že polno drugih, tiskanih knjig. Ne samo nabožne, tudi strogo in poljudno znanstvene vsebine. Ne manjka nam niti slovenske botanike, rastlinoslovja. Ni bilo lahko delo. Treba je bilo zbirati in kovati slovenske izraze. Če prebiram ta imena, se mi zdi, da stojim za kakim srednjeveškim pisateljem, ki radira “oslovsko kožo”, na kateri je bil dotlej pisan odlomek iz sv. pisma, da dobi prostor za svoj duševni proizvod, ki ima morda samo v njegovih očeh vrednost.

Ne rečem, zaenkrat v tem rastlinoslov-

dium. Po slovensko ji pravijo šolnčki.”

“Šolnčki, to ime mi je pa znano. Le da so mi moja mati tudi povedali, čegavi so ti šolnčki. To so Marijini šolnčki.”

“Poglejte tamle ono, ki je kakor prosen lat. To je briza. Slovenci imamo zanjjo več imen: migalica, tresulja, rženka.”

“Ještana, samo tega pravega ne. To so Marijine solzice!”

“Onale tam vam je pa gotovo dobro znana. Vi ji pravite planinska resa. Njeno učeno ime je pa *Alchemilla alpina*.”

“O, reso pa poznam, reso! Samo, da jo mi le takrat tako imenujemo, ko steljo pripravljamo. Drugače ji pravimo Marijin plašček.”

“V eni se bova pa menda le našla. Jo li vidite tamle v grmovju — šmarnico? Ta pa je z Marijo v žlahti.”

“Gospod, po naše ne vsaka. Samo tista, ki je znotraj rdeča, se imenuje Mariji-

ju, vsaj poljudno-znanstvenem, še srečavam imena: Marijini laski, Marijine solzice, Marijin kožušček, Marijin plašček. A navadno se omenjajo le na zadnjem mestu,

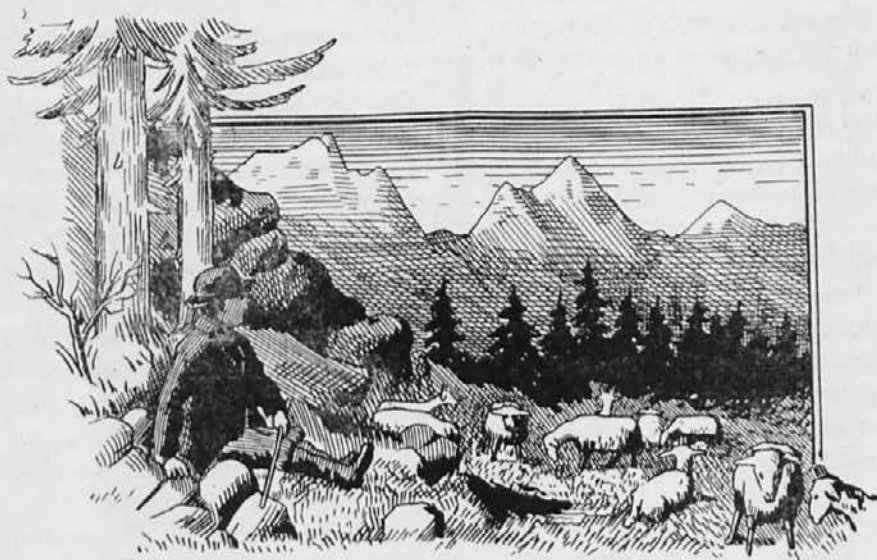
ker pač niso znanstvena. Morda ne bo dolgo, ko sploh ne bo več mesta zanja. Marija bo morala z naših brd in livad. Naša mladina iz šol učenih mestnih gospodov bo med narodom prevzela vlogo spremljevalca naše mamice, ki bo nesla Marijin kožušček, plašček, šolnčke, laske in solzice s seboj v grob.

Se vam li zdaj svita, kaj ima čudna beseda palimpsest z "Marijo na naših dobravah in planjavah" opraviti? Oporoko naših vernih mater, ki so jo s svojo srčno krvjo zapisale v božjo knjigo narave. Oporoko, ki nam jo njene Marijine cvetke vsako spomlad znova kličejo v spomin: Otrok moj, na Marijo ne pozabi! To oporoko, vsakemu otroku tako drago, nam hočejo izbrisati iz te knjige in njenih raznobarnih listov. Hudič, da, ta naj ostane! On spada k našemu "narodnemu blagu." Marija mora pa ven! Tako mislijo, tako delajo tisti, ki si dajo kaditi kot vzor narodnjaki. Mar ne vidijo, če nam zabrišejo te lepe narodne poteze vernosti in vdanosti do Marije, o katerih pričajo naše dobrave in

planjave, bomo ostali širokemu svetu znani le po kranjskem hudiču in klobasah?!

Upam, da se bodo našli tudi taki, ki nam bodo ti dve že močno zabrisani potezi v knjigi slovenskih brd in livad znova pričarali na dan in jih vsaj v naših tiskanih knjigah ovekovečili kot zgodovinski dokaz vernosti in vdanosti do Marije. Sramota bi bila, ko bi se ne našli. Če so nam s trudom ohranili naše često kosmate pesmi zaljubljenke, ki bi jih prav lahko pogrešali, se tem bolj spodobi, da zberemo in ohranimo Marijino pesem, ki jo vedno bolj umirajoče poje pisan zbor naših dobrav in planjav.

Jaz sam bi se z veseljem lotil tega dela, ko bi bujno cvetoče in duhteče slovenske livade in oni, ki še razumejo njih Marijino pesem, ne bili tako daleč od mene. Zato bi pa prosil svoje duhovske sobrate v domovini, ki žive in delujejo med našim podeželskim ljudstvom, naj rešijo od tega dragocenega zaklada, kar se še rešiti da. Lep dodatek bo to k Riharjevi: Marija v zarji slave.

PISMO MATERAM

P. Bernard.

DRAGE slovenske matere! — Pišem vam pismo za materinski dan. Kaj naj vam napišem za vaš lep praznik?

Materinski dan je postal nekaj obvezen dan za materinske proslave. To se pravi, vsaka mati pričakuje, da se bo ta dan pela njena slava in se poviševala njena čast. Povrh pa še pričakuje, da bo dobila primerne darove, če ne od drugod, vsaj od svojih otrok. Tako je prišlo v navado te vrste proslavljanje materinskega dneva, da nobena mati ne pričakuje za ta dan dobrih nauk in pridig, še manj pa resnično grajo.

Tudi naš list bi lahko marsikaj zapisal v čast in slavo našim materam. Poleg drugega bi na primer prav lahko povedal, da se imu ravno našim materam zahvaliti, da sploh živi in potuje po vsej Ameriki od Atlantika do Pacifika. Res je sicer, da ima veliko prijateljev tudi med drugimi stanov, neovrgljivo dejstvo pa je, da bi moral prenehati, če bi mu naše matere odrekle ljubezen in pomoč.

Kljub temu hočem v pričujočem pismu za enkrat pustiti ob strani čestitanje in proslavljanje. Napisal bom nekaj stvari, ki se bodo brale kot dobri nauki, ne toliko opevanje materinskih zaslug in čednosti. Mislim pa, da je tudi to primeren dar za materinski dan, zakaj dobrih nauk smo vsi potrebni in moramo biti zanje hvaležni.

Mnoge matere ob raznih prilikah naravnost prosijo za dobre nauke. Takole pravijo: Povejte mi, kako naj ravnam s svojim sinom, hčerjo, možem . . ., da ne bo toliko prepira v hiši, toliko neubogljivosti, toliko nejevolje in oporekanja . . .?

Veste matere, na tako vprašanje človek ne more imeti odgovora kar v rokavu pripravljene. Najprej se mora pošteno odkašljati, da imajo med tem njegove misli nekoliko časa za zbranost in preudarek. Nikjer ni zapisan tako dober svet, da bi veljal za vse primere in za vsako mater. Po okoliščinah in družinskih razmerah se mora ravnati tudi dober svet ali nauk. Preden je mogoče dati odgovor, mora človek vsaj nekoliko vedeti, kdo je prav za prav kriv vse tiste netečnosti v hiši. Pa mi

nikar ne zamerite, če rečem in zapišem, da se pogosto ne morem iznebiti vtisa, ki mi pravi: mati, ti sama si kriva . . .

Ta vtis je treba preiskovati z različnimi vprašanji, če je pravi; zakaj dostikrat je vtis zmoten. Šele potem, ko so mi jasne podrobne okoliščine, mi je mogoče spoznati, kateri nauk bo približno pravi. Ko pa tole pismo pišem, nimam nobene matere pred seboj, da bi ji zastavil razna vprašanja. Zato že naprej povem, da se ne bom spuščal v razne podrobnosti.

Ena misel mi pa skoraj vedno ob takih prilikah roji po glavi. Ena misel, ki se da po moji sodbi skoraj v vsakem slučaju prav dobro porabiti. Samo tisto misel bom tukajle zapisal in jo poklonil za materinski god našim materam.

Povejte mi, matere, ali kaj opominjate svoje sinove, hčere, može . . .?

“O, seveda jih opominjam, pa še kako! Vse dobre nauke, kar sem jih kedaj slišala ali brala ali sama doživela, jim prepridigam od konca do kraja. Včasih se čudim, da si še nisem jezika izbrusila ob teh opominih, pa se mi zdi, da nič ne pomagajo. Dostikrat mislim, če bi ne bilo bolje, da bi molčala in sploh nič ne rekla.”

Tako, tako! Povejte mi, matere, ob kakšnih prilikah pa pridete na dan s svojimi dobrimi in lepimi nauki?

“O, kakor pride. Navadno takrat, kadar se mi zdi najbolj potrebno. Moža oberem, kadar pride natrkan domov, sina takrat, kadar se vrne s kakšnega potepanja, hčer pa tudi ob takih prilikah. Nad otroci se še posebej znesem, kadar nočejo ubogati, kadar se branijo iti v cerkev, kadar hočejo iti iz hiše, pa nič ne povedo, kam jih pelje pot. Sploh je takih priložnosti vse polno in same od sebe pridejo.”

Vidim, vidim. Povejte mi, matere, kakšne volje ste navadno ob takih prilikah, ki same pridejo? Ali se motim, če mislim, da vas takrat nekaj zgrabi tam nekje okoli srca, nekaj takega, kar je zelo podobni nejevolji in jezi, ali je pa celo sama prava nejevolja in jeza?

Zdaj pa vem, da se boste ve odkašljale, preden boste odgovorile . . .

“Hm! Seveda je približno tako, saj drugače biti ne more. Kdo pa bo ob takih prilikah dobre volje, to bi rada vedela! Nikar ne zahtevajte od mene, da se bom smejala in si zažvižgala veselo pesmico, kadar me vse okoli

mene jezi.”

Le počasi! Tega ne zahtevam. Samo to hočem reči, da v nejevolji in jezi ne morete dobro premisliti, kakšne besede so na mestu. Tako se vam večkrat zaleti jezik, da v resnici ne dajete dobrih nauk, temuč delite na levo in desno nekaj takega, kar se v našem jeziku imenuje zmerjanje. Tega pa nimate časa premisliti, da zmerjanje nikoli ne gre do srca, temuč izziva nejevoljo in odpor. Z jeznimi besedami bomo prav težko koga poboljšali. Nasprotno, še bolj zakrknjen postane in si misli na tihem: le govori, jaz bom pa tiho, naredil bom pa po svoje . . .

“Saj tudi drugi tako delajo. Kadar so hudi, takrat najlaže pride iz ust odločna beseda.”

Vem, vem! Vsi tako delamo, s tem pa ni rečeno, da prav delamo. Ne mislim reči, da samo matere delate to napako. Nam vsem se laže zdi, da takrat učimo in opominjamo in vzgajamo, kadar smo hudi. Jeza nam tako lepo pomaga, da nam ne zmanjka besed. Če se tudi nismo nič pripravili na pouk, nam jezik tako lepo teče, da se naša “pridiga” nikjer ne ustavi. Šele takrat nehajo, kadar je naš poslušavec zbežal od nas, ker se nas je naveličal poslušati. Pa še potem se včasih ne ustavimo. Na tihem se sami pri sebi še naprej kregamo in zbiramo besede za drugo priliko. Tako lepe si jih naberejo kakor jagode na rožnem vencu. Polagoma nas pa jeza mine. Ko se z onim človekom zopet snidemo, ga imamo že spet radi. Ker ga imamo pa radi, mu sedaj nič ne rečemo. Pa zakaj bi mu kaj rekli, saj je priden? Priden pa ni dolgo, spet začne nagajati. Takrat smo brž spet hudi nanj in naši dobri nauki — hočem reči: naše zmerjanje — se od kraja začne. Uspehi so pa isti kot vselej poprej v takih slučajih.

“Ali hočete torej reči, da moramo takrat učiti in opominjati, kadar so v hiši vsi pridni? To nam pa ne gre rado v glavo.”

Da, da, to hočem reči! Opominjati, učiti in vzgajati moramo takrat, kadar imamo svoje ljudi radi, ne takrat, kadar smo hudi nanje. Radi jih imamo pa takrat, kadar so prijazni, mirni, dobri, ubogljivi. Takrat je čas, da mati reče: Otroci, malo sedite sem k meni, se bomo kaj lepega pogovorili. Vidite, kako lepo je pri nas, kadar smo takole prijatelji in se radi imamo. Kakor v majhnih nebesih smo. Zato hoče Bog, da se ogiblujemo vsega slabega in da mu zvesto služimo. Otroci, vi sami lah-

ko vidite, da nihče ni srečen in nima mirnega srca, če išče veselje v slabih rečeh. Živimo lepo z Bogom, pa bo šel z nami skozi vse življenje njegov sveti blagoslov. Ti, Frank, tebe moram malo okregatii. Pa ne smeš misliti, da te zato kregam, ker sem huda nate. Prav nič nisem huda, tebi se še ne sanja ne, kako rada te imam. Pa si mi zadnjič tako nerodnost naredil. Takrat ti nisem nič rekla, ker sem bila huda in nisem hotela, da bi ti rekla kakšno jezno besedo. Saj veš, v jezi človek ne more vsega dobro premisliti. Danes sva pa oba popolnoma mirna in sva lahko od takrat vsak zase vse do dna premislila. Kajne da mi ne boš več take žalosti delal? Zdajle mi obljubi vpricho vseh, da boš zmerom dober fant . . .

Podobno naj mati govori z možem, s hčerjo, z otrokom. Počaka naj prilike, ki tudi sama pride, prilike, ko je v hiši mir in zadovoljnost in ljubezen. Takrat je čas za dober

nauk in primeren nasvet, pa tudi čas za grajo. Ob takih prilikah bo prihajala beseda res iz srca — ne iz želodca! — in bo tudi šla do srca.

“To se vse prav lepo sliši, ampak . . . Za take reči smo me premalo šolane. Saj pošiljamo otroke v šolo in cerkev. Tam jim govorijo take reči.”

Resnično, tam jim govorijo take reči. Toda kljub temu mora biti mati prva vzgojiteljica in učiteljica otrok. V cerkvi in v šoli ji samo pomagajo. Zdaj si pa mislite, kaj bi rekli otroci, če bi jih župnik samo takrat učil, kadar je jezen in hud, drugače bi se pa samo igral z njimi in šale zbijal. Ali če bi jih sestra samo takrat “učila”, kadar jo pošteno razjeze, drugače bi jim pa vse dovolila. Kaj bi rekli otroci sami o takih vzgojiteljih in kaj bi rekle ve, matere? Taka vzgoja bi se nikjer ne poznala, ali pa samo pri slabem, ki bi si ga otroci kmalu nabrali zvrhano mero.

PISMO STARE AMERIKANKE

Mrs. Tomše.

LEPO Vas pozdravljam in se Vam zahvaljujem za lepo razglednico s sliko Marije Pomagaj. Zelo me je veselilo, da ste se zanimali za mojo priljubljeno pesmico. Tega pa ne vem povedati, odkod je in kdo jo je zložil. Ko sem bila še prav majhna deklica, so jo pogosto prepevali moja rajna mamica. Nikoli pa niso omenili, odkod so jo sami dobili.

Pišete mi, naj sama o sebi kaj poročam. Hvala Bogu, bila sem že štirikrat pri Vas v Lemontu. Prvikrat sem bila, ko so nadškof Jeglič kronali Mater božjo. Drugič sem osebno prinesla klekljane prte za vse tri oltarje in obhajilno mizo. To je bilo moje ročno delo. Tretjič sem kar tako prišla na božjo pot s prijatelji. Zadnjikrat sem pa bila, ko sem šla pred odhodom iz Amerike po slovo na ameriške Brezje. Pripeljali so me Father Gladek s svojim avtom in takrač sem postala dosmrtna naročnica na moj tako priljubljeni list Ave Maria. Redno ga dobivam in tudi Kalendar. Prav lepa hvala!

Ko sem bila v Ameriki, sem 12 let živela v Milwaukee in bila nekaj let tudi zastopnica za list Ave Maria. Pozneje sem morala odkloniti zavoljo pomanjkanja časa. Takrat sem stanovala pri svojem sinu Franku Tomšetu in njegovi ženi. Toda leta 1932 mi je Bog v svoji milosti vzel sina. Potem sem se odločila, da sva se z možem vrnila v staro domovino. Tu imava, hvala Bogu, malo zemljišča in čedno stanovanje. Vendar je bilo tam bolje. Posebno zato, ker sem imela tam cerkev prav pri vratih, tukaj pa moram tri četrt ure hoditi do nje. Tako ne morem biti vsak dan pri sv. maši. Toda ko mi je sin umrl, nisem imela več obstanka tam, ker sva se zares rada imela.

Sinove otroke sem jako težko pustila. Zelo radi so hodili z menoj v cerkev in k sv. zakramentom. Vedno sem se močno bala zanje, da se ne bi kje pokvarili. Med tem je pa umrla tudi starejša sinova hči in se preselila k ateju. Bila je stara 18 let in je umrla za očesno boleznijo. Hvalim Bogu, da je umrla v nedolžni mladosti, drugače bi jo morda popačeni svet zmotil na kriva pota. Druga hči je sedaj stara 17 let in mi zmerom lepo piše. "Stara mama, jaz Te še zmerom ljubim in želim, da bi bili še kedaj skupaj." Tudi jaz ji večkrat pi-

Mati misli na svoje.

šem in jo opominjam, da naj pridno hodi k sv. zakramentom in moli za ljubega ateja in sestrico, pa tudi za mamo, da bi bila zdrava in dobra.

Oprostite, da Vam toliko pišem o sebi, pa saj ste sami hoteli nekaj zvedeti od mene. Ker ste mojo prvo pesmico tako dobrovoljno sprejeli, Vam jih še nekaj pošiljam, morebiti Vam bodo tudi te ugajale. Zdaj pa lep pozdrav vsem. Bog in Marija z Vami!

Dostavek uredništva: To pismo naše dosmrtno naročnice in lemontske dobrotni-

ce smo natisnili zlasti zato, ker je prav primerno branje za materski dan. Živa slika je, kako dobra krščanska mati nosi v srcu tiste, s katerimi jo je Bog tako tesno združil. Seveda, kar je Bog združil, lahko tudi razdruži. Dobra mati pa spozna tudi v tem "božjo milost" in ostane v duhu vseeno združena s svojimi onkraj groba, pa prav tako z onimi onkraj morja. Z obojimi po molitvi, z zadnjimi poleg molitve tudi z dopisovanjem. Trdno smo prepričani, da je med naročnicami našega lista še mnogo takih ljubečih in dobrih mater. Bog jih živi in ohrani še dolgo let v pomoč in zgled vsem onim, katerim naklanjajo svojo dobrosrčnost. — Poslane pesemce so vse zanimive in bodo o priliki prišle v naš list. Kakšna Mrs. Koren tam v Indianopolisu je gotovo že naprej radovedna, kakšne so. Malo potrpljenja.

ŠMARNICE PRI MARIJI POMAGAJ V LEMONTU.

Tudi letos bomo imeli vsak dan v majniku šmarnično pobožnost.

Ob nedeljah bodo šmarnice ob drugi uri popoldne. Najprej pridiga, nato pete litanije z ljudskim petjem. Končno blagoslov z Nasvetejšim.

Vsi vabljeni. Prebujajoča se narava vas bo vabila na izlete. Združite z izletom božjo pot!

V NEDELJO 24. maja je praznik MARIJE POMAGAJ. Takrat bo pri nas v Lemontu žegnanje. Praznovali ga bomo takole:

Ob 10. uri dopoldne bo sveta maša v cerkvi in pridiga. (Po chicaškem času!) Popoldne ob drugi uri šmarnice kot po navadi.

Po šmarnicah nekoliko domače zabave v dvorani pri Finžgarju.

Procesija Križev Teden

Fra. Martin, O.F.M.

KRIŽEV teden imenujemo tudi prošnji teden. To velja za tiste tri dni pred praznikom Vnebohoda. Pri nas v Ameriki se ne praznujejo prošnji dnevi tako slovesno kot po drugih deželah. Vendar imajo vsaj po nekaterih krajih tudi v Ameriki obhode ali procesije kot so v navadi v bolj katoliških deželah. Gotovo jih pa poznate iz starega kraja, zato bom o pomenu teh obhodov napisal nekaj vrstic.

Obhodi med križevim tednom so se začeli že v petem stoletju po Kristusu. Sveti Mamertus, škof v mestu Vienna na Francoskem, je baje začetnik te pobožne navade. Leta 469 so bili v bližini škofijskega mesta strašni potresi, ki so napravili veliko škodo. Celo sadje je bilo uničeno in ljudje so trpeli od strašnih kug. Svetniški škof Mamertus je skupaj sklical vernike in je nasvetoval, naj iščejo zavetja in pomoči pri Bogu. Nato jih je vodil v procesiji okoli njiv. Med obhodom so molili in prosili Boga pomoči.

Taki obhodi so se kmalu razširili po Francoskem in polagoma po vsem krščanskem svetu. Imajo pa ti obhodi svoj globok pomen. Značijo namreč, da smo vsi tujci in popotniki tukaj na zemlji. Naše potovanje gre iz te solzne doline do nebeškega Sijona. Zato se obhodi končavajo v cerkvi, hiši božji. Kakor naše zemeljsko potovanje vodi čez trnjeva pota življenja, tako se tudi ti obhodi vijejo zunaj cerkve, kjer so verniki izpostavljeni vsakovrstnim vremenskim spremembam in nezgodam.

Procesije ali obhodi imajo vpliv, da nas vnamejo s pobožnostjo in gorečnostjo. Kadar veliko število vernikov skupaj moli in kliče k Bogu kot z enim glasom, se srca bolj ogrevajo v gorečnosti, ker je Kristus obljubil, da bo sam pričujoč, kjer sta dva ali so trije zbrani v njegovem imenu.

Dalje so taki obhodi javno izkazovanje žive vere in očitno priznanje, da je Bog vreden vse hvale in vsega češčenja. Tudi so slovesna zahvala, da nam je Bog dal pravo vero in da smo toliko milosti prejeli po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. So javno izpričevalo naše

vere v edino, sveto in katoliško Cerkev, katere udje smo tesno združeni s Kristusom. Končno so obhodi znank zmage krščanske vere nad močmi poganske teme.

Obhodi prošnih dni se vijejo okoli njiv, ker prosimo takrat Boga, naj blagoslovi naša polja s svojo očetovsko roko. Prosimo ga, naj nam da naš vsakdanji kruh kakor blagoslavlja ves svet in daje vsakemu živemu bitju hrane o pravem času.

Ako nam je dana priložnost, se radi udeležujemo obhodov prošnih dni, ako ne, skušajmo biti pri sveti maši v cerkvi in moliti litanije vseh svetnikov, ki jih Cerkev posebej predpisuje za tiste dni. Kakor vse druge od Cerkve predpisane pobožnosti, tako so tudi prošni dnevi zelo primerni, da povzdigujejo našega duha k Bogu in nas vedno tesneje združujejo ž njim.

ČASTNEMU G. KANONIKU,
RT. REV. JOHNU J. OMANU PRI SV. LOV-
RENCU, VELIKEMU PRIJATELJU LISTA
AVE MARIA, ISKRENE ČESTITKE IN
GLOBOK POKLON!

PISMO KITAJSKEGA MISIJONARJA P. TURKA

P. Hugo.

Hankow, 11. marca 1936.

P REČASTITI in predragi P. Hugo:
Pred tednom sem prejel pre-
drago Vaše pismo z dne 29. jan.
Prav dobrodošli ček nabranih milodarov
\$53.05 sem zamenjal za 176.86 kitajskih
dolarjev. Res, sv. božja previdnost mi je
po Vašem dobrotnem posredovanju pravo-
časno došla na pomoč vsaj za najnujnejše
potrebe. Dobri Bog naj torej Vam in bla-
gim dosedanjim in prihodnjim dobrotni-
kom to in vsako duhovno in denarno po-
moč tisočerno povrne.

Daj Bog, da bi kmalu od Vas in od ve-
likodušnih misijonskih prijateljev zopet
došla še izdatnejša pomoč! Silno namreč
potrebujem več denarne pomoči, ne samo
za vzdrževanje mojih upapolnih misijon-
skih šol, ampak tudi za tako mnoge bedne
in gladne vernike, katehumene in pogane. S
takim delom krščanskega usmiljenja v teh
hudih časih z blagoslovom božjim uspešno
pridobivamo naklonjenost trpečega pogan-
skega ljudstva. Po naši dobroti omehčani
rajsi poslušajo zveličavne nauke naše sv.
vere in se odkritosrčneje spreobračajo k
njej.

Iščem pomoči na vseh koncih in kra-
jih, kjer upam kaj dobiti: tu v Hankowu
pri naših boljše stoječih vernikih, v domovi-
ni in pri vas v Ameriki. Glede naših pre-
možnejših vernikov v Hankowu je treba
priznati, da so zelo radodarni. Pa so pre-
maloštevilni in za razna dobra dela v prid
našim misijonom že nad mero nadlegova-
ni. A kljub temu so mi nekateri za trpeče
v mojem misijonskem delokrogu osebno
prinesli nepričakovano podporo. V pismu
iz domovine z dne 16. jan. mi naš preč.
p. provincijal obeta, da bo z misijonskim
prokuratorjem p. Angelikom skušal dobiti

Zborna Ali Recitirana Maša

P. Salezij.

od vlade potrebno dovoljenje, da se mi dopolneje tamkaj nabrani darovi. Hvala dobremu Bogu, da so moje prošnje in moledovanja zdaj po Vašem posredovanju tudi v Ameriki našle odmev. Trdno upam, da mi bodo tamkajšnji dobrotniki še kako podporo naklonili.

Še enkrat tisočera zahvala, blagoslovljene velikonočne praznike in

pozdrav v Gospodu!

P. Peter B. Turk, O.F.M.
misijonar.

Med tem se je zopet nekaj nabralo. Zadnji poziv je našel svoj odmev. Posebno zahvalo zasluži dekliški misijonski klub "Busy Bees — Pridne čebelice" pri sv. Štefanu v Chicagi. Idealna tamkajšnja dekleta so zamislila ta klub. Kot matica mu je prej stala na čelu Miss Anna Perko. Ko se je omožila, je izvolil za matico njeno sestro Miss Jennie Perko. Klub ima vsako leto svojo prireditev, katere čisti dobiček nakloni raznim misijonom. Letos je tudi našemu misijonarju namenil \$25.00. Hvala mu! Naj se ga spomni tudi v prihodnje!

Tudi zadnjič sprožena misel, naj bi se našle kake blage duše, ki bi v svojem okolišju pobrale kosce, majhne darove v ta namen, ni ostala brez odmeva. Za vse dobro navdušena Mrs. Ivana Kastelic, Eveleth, Minn., je na ta način nabrala \$10. Enako vsoto je poslal potovalni zastopnik Ave Maria, Ven. Fr. Antonin, O.F.M. iz Clevelanda. On je v ta namen še posebno oblaščten in ga kot takega prav lepo priporočamo. Koderkoli bo hodil, kar njemu izročajte take majhne darove.

Prav radi bi misijonarju to not poslali \$100. Čez \$50 je že skupaj. Kaj pa ko bi ti, ki boš to bral, dejal: "Bom na še jaz \$1. primaknil, da misijonarju ne bo treba predolgo čakati?" Tako bo prav! Saj če bo misijonar prej dobil Ave Marijo kot doslej nabrano vsoto, nam bo gotovo takoj pisal: Pošlite, pošlite čim prej, da me rešite iz zadrege! Tedaj: Kdo bo prvi?

KO je prevzvišeni ljubljanski vladika dr. Gregorij Rožman v Evharističnih šmarnicah sestavljal svoj prispevek z naslovom "Kristus duhovnik", si je zastavil tudi vprašanje: je-li Marija, Mati Kristusa duhovnika, kaj udeležena pri njegovi duhovski službi? In odgovoril si je takole: Marija je s svojim sodelovanjem pripravila dar, ki ga je Kristus duhovnik daroval, človeško telo. Pri daritvi sami je bila pod križem navzoča. Resnično in dejansko ni mogla sodarovati dragocenega daru, a duhovno je sodelovala, ko je združila svojo vdanost v voljo Očetovo in svojo ljubezen z Jezusovo duhovniško vdanostjo in ljubeznijo ter tako duhovno, s svojo voljo sodarovala in v duhovnem smislu bila udeležena na Kristusovem duhovništvu.

Na te besede ljubljanskega vladike sem se spomnil, ko hočem v majniški številki govoriti o takozvani zborni ali recitirani maši. Kakor je Marija, Mati Kristusova, pripravila dar za krvavo daritev na križu, tako ga je pripravila tudi za nekrvavo obnavljanje ravno iste daritve, zakaj kakor na Kalvariji, tako se daruje tudi na oltarju njen Sin, Jezus Kristus. Marija ravno tako kakor pod križem duhovno sodaruje s Kristusom; ona je na duhovni način pri vsaki sv. maši, ker drugače bi ne mogla biti v duhovnem smislu udeležena na Kristusovem duhovništvu. Zato je prav primerno, če z Marijo tudi mi združimo sv. mašo ter o njej razpravljamo ob priložnosti, ko se klanjamo njej kot Materi božji in Kraljici majnika . . .

Posebne vrste maša bo predmet naše razprave, taka maša, pri kateri sodelujejo verniki. Taka maša nosi ime "zborna maša", ker verniki ali vsaj posebna skupina vernikov v zboru moli nekatere mašne molitve ter tako spremlja duhovnika pri najsvetejši daritvi. Imenuje se tudi "recitirana maša", ker skupaj recitirajo posebne molitve.

Vprašali boste morebiti, čemu zopet te novotarije. Odgovarjam, da to sploh niso novotarije. Saj so v prvi krščanski dobi vsi verniki z mašnikom molili molitve med sv. mašo ali pa vsaj v potrdilo, da sodelujejo z njim, na koncu molitve dodali svoj Amen, to je: tako

bodi! Ker pa je v teku stoletij nastal vedno večji prepad med mašnikom in verniki, ki se v njihovem imenu opravlja daritev, zato si premnogi prizadevajo, da bi obnovili, kolikor se pač da, prvotno prakso ter bi verniki zopet molili z mašnikom nekatere molitve ali mu vsaj odgovarjali skupaj z ministrantom. Le prevečkrat se namreč v našem času dogaja, da se verniki dolgočasijo med sv. mašo ali da molijo svoje privatne molitve, pri tem pa komaj vedo, kaj se godi na oltarju. In vendar je sv. maša nekaj tako vzvišenega in veličastnega, da bi morali z največjo pozornostjo slediti mašniku, ki jo daruje. Nikakor je ne daruje samo v svojem imenu, ampak tudi — in predvsem — v imenu vernikov.

Kdo je tisti, ki se za nas daruje na oltarju, gotovo vemo; vendar se tega vse premalo zavedamo. Naša vera v najsvetejšo daritev je dostikrat vsa mrzla in mrtva. To ugaslo vero treba nanovo ukresati v naših srcih. In ukresati jo je treba s tako silo in takim ognjem, da bomo pri sv. maši ne samo telesno navzoči, ampak da bomo sv. mašo takorekoč molili, zakaj po besedah posvetitve, po povzdigovanju, je na oltarju navzoč sam Gospod naš in Zveličar. Skrivnostno sicer, vendar resnično, zato ga moramo po božje častiti. Na oltarju se isti hip na nekrvav način obnavlja daritev na križu in oltar se spremeni v Kalvarijo, na kateri se naš Gospod znova daruje nebeškemu Očetu. Pri sv. obhajilu se ta daritev dokončuje. Če bi res vsi, ki so v cerkvi navzoči, z vsem srcem z mašnikom sodarovali, bi morali biti z mašnikom tudi deležni nebeške pojedine ali z drugimi besedami: prav vsi bi morali pristopiti k sv. obhajilu.

Verniki prvih časov so se tega prav živo zavedali, zato so vsakikrat vsi šli k sv. obhajilu, kadarkoli so se udeležili najsvetejše daritve. Gotovo so bili na to vedno pripravljeni, zato so kar najlepše živeli. Kako bi sicer mogli ostati mirni ob pozivu škofovem pred sv. obhajilom: "Sveto svetim!" ter prejeti sveto Rešnje Telo? Pod podobo kruha je podelil Gospoda vernikom škof sam z besedami: "Telo Kristusovo". Tisti, ki je prejel, je odgovoril: Amen; nato je dal diakon piti iz keliha sv. Rešnjo Kri, ko je prej rekel: "Kri Kristusova" in oni, ki je pil, je odgovoril: Amen! Med obhajilom so peli psalm, ki se začinja: "Poskusite in glejte, kako sladak je Gospod!"

Če globlje pomislimo, moramo reči, da je Kristus s sv. Evharistijo na najlepši način ute-

šil od Stvarnika v dušo položeno koprnjenje človeštva po pričujočnosti božji med njim. Pri sv. maši stopa dan za dnem Bog med nas, ki se nam da pri sv. obhajilu tudi zaužiti, da se tako ž njim najtesneje združimo. V tem se na čudovit način razodeva božja ljubezen do nas, zakaj potom sv. obhajila nam je dana priložnost, da se vsak dan zedinimo s svojim Bogom ne samo duhovno, ampak resnično. Šele s tega vidika bomo mogli prav ceniti sv. mašo, šele pod pritiskom te resnice se bomo kar najbolj pobožno udeleževali najsvetejše daritve. Vsega tistega se bomo oklenili z vsem srcem, kar nas bo približalo daritvi nove zaveze ter nas ž njo čim bolj seznanilo. Spoznali bomo, da je eno izmed najboljših sredstev k temu ravno zborna maša, na katero sem vas opozoril spočetka.

V čem torej obstoji zborna ali recitirana maša? Najprej v tem, da skupaj odgovarjamo z ministrantom molitve, ki jih navadno on sam odgovarja v našem imenu. Tiste molitve so nam kolikor toliko znane. Znane so nam tudi pesmi, ki jih poje cerkveni zbor pri slovesni sv. maši, kakor Gloria, Credo itd. Tudi te glasno molijo verniki pri recitirani ali zborni maši. Da veste, kaj treba moliti in kaj ne, vam pojasni tozadevna knjižica, ki so jo za Ameriko izdali benediktinci v Collegeville, Minn. V kratkem času je ta knjižica izšla že v trinajsti izdaji; nosi naslov "Offeramus" ter stane samo 12c. V uvodu najdete dobro pojasnilo o recitirani maši. Tisto, kar bi naj molili verniki na glas in v zboru, je debelejšje tiskano. Kljub temu pa je treba prej, preden se začne taka maša, dobre vaje, da vsi lepo enakomerno in istočasno izgovarjajo besede. Najlažje je začeti z zorno sv. mašo pri posebni skupini: pri šolskih otrocih, pri Marijini družbi, pri društvu Najsvetejšega Imena. Marsikje so z največjim uspehom že pričeli s tako skupno recitirano mašo. Tudi v Ameriki. V starem kraju so že pred več leti imeli take maše katoliški akademiki. Ravno pred kratkim sem bral v nekem listu iz domovine, kako lepo je tamkaj v neki fari vpeljal zorno ali recitirano mašo vzoren dušni pastir. Naj navedem njegove besede: "Jaz sem takole začel. Vsak četrtek imam z otroci zorno sv. mašo s skupnim daritvenim obredom, sv. obhajilom. Dan prej imajo posamezni razredi zato skupno sv. spoved in kratko pripravo za prihodnji dan (razlaga praznične maše!). Mladini vedno poudarjam, da dar, ki ga pri maši darujemo,

moramo tudi sami prejeti. Tako skušam v njih obuditi duha prve cerkve, da sv. maše ni brez sv. obhajila. — Tudi z odraslimi imam vsako soboto recitirano mašo s skupnim obhajilom. Med sv. mašo je tudi ljudsko petje. Te recitirane sv. maše se predvsem udeležujejo žene in dekleta (Marijina družba!). Do sedaj jih je prihajalo 60—80 redno. Te tudi tvorijo naš "liturgični krožek" in so nekako obvezane priti. Pred sv. mašo je kratka razlaga, med sv. mašo pa vedno kratka (5—10 minutna) pridiga. Po sv. opravi imamo liturgični sestanek: razlaga cerkvenega leta, priprava na nedeljo; branje evangelija; razlaga sv. zakramentov; petje. — Imam še ožji elitni krog, ki ga pa bolj zasebno vzgajam. — Vzgajati liturgično tudi može in fante je seveda težje. To zavisi veliko od pravega načina. Jaz sem začel pri naši "igralski družini" Zdi se mi, da bodo take nekako duhovno povezane skupine najbolj dovezetne za skupno liturgično božjo službo."

Tako glas iz starega kraja. Pa tudi po Združenih državah severnoameriških gre ravnno zadnje čase mogočen liturgičen val, ki zajema vedno več ljudi ter jih navaja k temu, da med mašo molijo ali pojo liturgične tekste. To konstatira tudi dr. C. Potočnik v zadnjem Bogoslovnem Vestniku. Nekaj let sem prinaša od časa do časa skoro vsaka tukajšnja na božna ali teološka revija primerne članke o liturgičnem vprašanju. Imamo že tudi angleške izdaje misalov, prirejajo se liturgični tedni itd. Ta čas se mudi tukaj P. Albert Hammenstede, prior benediktinske opatije Maria Lach, ki je centrala liturgičnega gibanja za Nemčijo. Njegov namen je, da ameriško javnost še bolj razvname za liturgijo. Prireja predavanja in vodi duhovne vaje, obenem pa piše tudi članke. Ameriško liturgično glasilo "Orate Fratres" izdaja od časa do časa brošurice o raznih liturgičnih problemih. Na ta način skuša zbuditi ljudstvo, da se bo z večjim umevanjem udeleževalo verskih ceremonij, zlasti pa sv. maše. V nekaterih seminarjih so že vpeljali recitirano ali zborna mašo. Tudi v Lemontu smo poskusili. Poudariti moram, da se za liturgično gibanje zlasti rad izpostavlja peorijski škof dr. Schlarman. V svoji škofiji uvaja zborna mašo, kjer le more. Kakor sem slišal, prinašajo ministranti pri darovanju v procesiji hostije na oltar, kar je dovoljeno po rubrikah. To potrjuje v enem članku tudi p. Hammenstede ter dostavlja, da bi istotako

lahko spravili še v sklad z obstoječimi predpisi, če bi izjemoma imeli oltar obrnjen proti ljudstvu, zlasti še, če so v cerkvi šolski otroci, da bi le-ti mogli zasledovati mašnikove kretnje pri maši.

Na splošno moramo reči, da je velikega pomena za versko življenje, ako se kje vpelje zborna ali recitirana maša. Ljudstvo bo tako sodelovalo z mašnikom in s presveto daritvijo. Živo se bo zavedalo, kaj se godi na oltarju. Z največjim zanimanjem bo sledilo mašnim obredom, zlasti če ima pri rokah še misal v svojem jeziku. In tedaj ne bodo verniki pri maši več nemi gledalci, ne bodo se dolgočasili in mislili na posvetne stvari. Sv. maša bo zanje res postala to, kar mora biti, namreč sonce njihovega

verskega življenja in uteha v križih in težavah. Šele če bodo sodelovali pri sv. maši, bodo mogli do dna zajeti smisel trpljenja in žrtev, zakaj nihče ne more bolje učiti kot Kristus, ki uči s svojim zgledom. Kakor vemo, je sv. maša nekrvavo obnavljanje enkratne krvave daritve na križu. Ker se tega premalo zavedamo, je maša mnogim postala nekaj tujega in nezajemljivega. Ako bomo pa s pravim duhom prisostvovali sveti daritvi, bomo videli, da je pravzaprav najizvrstnejša šola za naše Bogu vdano življenje. Bog daj, da bi nam zborna sv. maša bila kašipot k temu!

AVE MARIJA

P. Evstahij.

O, kako žariš v čudoviti slavi!
Božji zreš Obraz in Lepoto Večno,
Stvarnika srce nepopisno srečno
moli v višavi . . .

Blagi Božji Sin te časti, Kraljica!
Tebe je izbral, da si Njemu Mati,
ko je sklenil brat nam ljudem postati
v Tebi, Devica . . .

Sveti Duh razlil posvečenja reke
nate je, Gospa, koj ko bitje tvoje
vzknilo je kot cvet, ki nebo mu poje
blagor na veke . . .

Angelski te zbor blagrujoč proslavlja,
tvoje se časti vesele svetniki,
tebi vdanih src se vrstijo vzkliki:
Cerkev pozdravlja . . .

Tebe, vzor devic, veličastna roža,
tebe, up sveta in neba darilo.
Dvanajsterih zvezd ti glavo tak milo
venec obkroža . . .

Tebe tudi mi, izročeni v varstvo
tvoje, o Gospa, počastiti vneto
hočemo sedaj, proslaviti sveto
tvoje vladarstvo . . .

MARIJA — SREDNICA

P. Hugo.

TAKO kličemo Marijo v lepi, vsem znani molitvi sv. Bernardina Sijenskega: "Pod Tvoje varstvo pribežimo, o sv. Božja porodnica . . ." Ste se li že kdaj malo dalje pomudili pri tem

častnem naslovu naše nebeške Matere: Naša srednica? Ste se že kdaj poglobili v njegovo vsebino? O, to ni prazen naslov, ni skromna cvetka, ki jo z drugimi lepimi povijamo v šopek in poklanjamo naši Materi. Sledeče razmišljanje o njej nam bo to potrdilo.

Marija je srednica ali posredovalka med nami in Bogom, med nami in svojim

Sinom. To ni samo pobožno mnenje, ki se je rodilo v srcu tega ali onega ljubečega Marijinega otroka. Je mnogo več! Globoko versko utemeljen nauk sv. cerkve je. Ker se pa lahko na razne načine umeva, tudi zmotno, ga moramo nekoliko objasniti. Prepričan sem, da nam bo dvignil termometer našega zaupanja in vdanosti do Marije, če ga prav razumemo.

Izvirni greh je raztrgal prvotno prijateljstvo med Bogom in človekom. Po človeško nepremestljiv prepad je po grehu zazijal med njima. Ker je človek ž njim Neskončnega razžalil, je bila s tega stališča

njegova krivda neskončna. Sam bi je kot končno bitje ne mogel nikdar popraviti. Odvisno je bilo od Zaljenega, da ga kaznuje kot je kaznoval uporne angele z večnim zavrženjem, ali mu krivdo odpusti, kar bi končno tudi mogel, ali pa mu slednjič pošlje božjega srednika, ki edini more dati zaljenemu Bogu sorazmerno zadoščenje in ga tako spraviti ž njim.

Od vekomaj se je Bog odločil za to poslednje. Takoj po grehu je človeku v daljnji bodočnosti obljubil Odrešenika in ga začel pripravljati nanj. Druga božja oseba, Beseda božja, je bila po svoji lastni svobodni odločitvi od presv. Trojice določena, da vzame človeško naravo nase in s svojo krvjo plača človekov dolg pred Bogom, ki bi ga on sam nikoli ne mogel poravnati. S tega stališča, to je s stališča popolnega, sorazmernega zadoščenja, imamo samo enega srednika, Jezusa Kristusa, Boga-človeka. Njegova Rešnja kri, ki jo je pretil za nas, ni samo odvagala naše krivde, izvirne in osebne, ampak jo je celo daleč prevagala.

A tudi pri tem njegovem sredništvu je Marija sodelovala. Če že ne naravnost, vsaj nenaravnost. Ko ji je angel Gabrijel prinesel veselo oznanilo, da ima postati mati Odrešenikova, ji te nedoumne časti po večnih božjih sklepih ni vsilil. Od nje je bilo odvisno, ali privoli vanjo ali ne privoli. Privolila je, ko je bilo zasigurano njeno devištvo. In tudi vedela je, v kaj je privolila. Vedela je, da bo iz Matere sedmeregga veselja enkrat radi tega postala Mati sedmerih žalosti. Vse to je že pri Oznanjenju prostovoljno nase vzela. In tudi pozneje, ko je v resnici prisostvovala Sinovi krvavi daritvi na Kalvariji, jo je s krvavečim srcem ž njim darovala v spravo za naše grehe. Tako je postala soodrešnica in sosrednica med nami in žaljenim Bogom. Ni pa ona naša srednica samo v tem pomenu.

Ona posreduje tudi med nami in svojim Sinom-Rešenikom. On je plačal vse

dolge, ki jih je in jih še bo človeštvo naredilo pri Bogu. In ona je odplačilo za grehe ž njim položila na oltar križa. S tem pa naše odrešenje vendar še ni bilo dovršeno. Milost odrešenja je sicer tu. Neizčrpen je njen kapital. Lastnik tega kapitala je naš Odrešenik, ki ga je pridobil. A treba še, da se posamezne duše ž njim okoristijo. To na ta način, da z milostjo odrešenja sodelujejo ter tako delo odrešenja vsaka na sebi uresničijo.

Gotovo, da bi Odrešenik te milosti lahko sam neposredno posameznim dušam blage volje delil. V resnici je pa On to delo izročil svoji Materi potem, ko jo je z dušo in telesom k sebi v nebesa vzel. Njo je postavil za upravnico kapitala svojih milosti. Vse milosti, ki jih potrebujejo posamezne duše, da njega na sebi vpodobijo, deli po Marijinih rokah, po rokah svoje ljubljene Matere. Z drugimi besedami: ona je tudi srednica med nami in njim. In to neposredno.

Tudi ta nauk ni samo pobožno mnenje, kot so nekateri mislili. Bolj ali manj jasne sledove tega nauka srečavamo že pri sv. očetih. V teku stoletij se je kot rast iz zrna vedno izrazitejše razvijal. Bogoslovni učenjaki so postajali nanj vedno pozornejši in ga začeli z bogoslovnega stališča motriti, jeli v skladu z ostalim katoliškim naukom, ali pa res le pobožno mnenje ljubečih Marijinih otrok, ki bi svojo drago nebeško Mater radi kolikor mogoče povzdignili. In drug za drugim so prihajali do zaključka, da sloni na božjem temelju.

Serafinski sv. Bonaventura že kar naravnost pravi: "Ta je preblažena Devica, ki je srednica med nami in Kristusom, kot je Kristus med nami in Bogom." In sv. Bernardin Sijenski je v nekem govoru o Mariji dejal: "Vsaka milost, ki je je svet deležen, gre skozi trojni proces. Od Boga h Kristusu, od Kristusa k Devici, od Device pa k nam." Ta nauk je pozneje obširno utemeljil zlasti sv. Alfonz Lig., veliki Marijin častivec in bogoslovni učenjak.

Nekateri se niso mogli takoj sprijazniti z njim. Imeli so še razne pomisleke, ker ga niso pravilno pojmovali. Danes je že tako jasen in splošen, da ga smatrajo dozorelega za versko resnico. Posebno bogoslovni učenjaki romanskih dežel, Francije in Belgije, so ga vsestransko osvetlili. Tudi več Marijanskih kongresov se je že temeljito bavilo z njim. Pobudo so jim dale razne uradne izjave zadnjih papežev, ki so v svojih okrožnicah večkrat poudarili to Marijino vlogo.

Tako pravi papež Pij IX. v svoji dogmatični buli o Brezmadežni, da je ona "vesoljnemu svetu premogočna srednica in priprošnjica pri edinorojenem Sinu." Podobno papež Leon XIII. v svoji encikliki "Supremi Apostolatus: "Saj je ona srednica našega miru pri Bogu, upraviteljica nebeških milosti." Pij X. v svoji okrožnici "Ad diem illum laetissimum" imenuje Marijo "srednico, spravnico, rešiteljico in delivko vseh milosti." Benedikt XV. jo slavi kot "delivko, upraviteljico in rabsodnico za vse milosti, katerekoli Sin podeli." Isto je tudi sedanji papež v raznih svojih pismih ponovil.

Belgijski redovniki so papežu Benediktu XV. poslali izrecno prošnjo, naj bi ta nauk za versko resnico proglasil. To se zaenkrat sicer še ni zgodilo. Pač pa je isti papež 1. 1921, potrdil poseben oficij in posebno mašo "Marije srednice", ki se praznuje 31. maja. Isto dovoljenje je rimska kongregacija za sv. obrede pripravljena dati vsakemu škofu, ki prosi zanje. Kot vse kaže bo ta čast Mariji prej ali slej najslavesnejše priznana s tem, da bo nauk o "Mariji srednici vseh milosti" proglašen za versko resnico.

Pa bo imelo to kak pomen? Tako bi utegnil kdo misliti. In še kako velik! S koliko večjim zaupanjem se bomo potem v svojih dušnih potrebah obračali na Marijo, ko bomo za gotovo vedeli: če hočemo od Boga prejeti kako milost, se moramo obrniti na Marijo. Mi sicer verujemo, da je

Bog neskončna dobrota. Tudi to verujemo, da je Srce Jezusovo, ker je srce Boga-človeka, "dobrote in ljubezni polno". Verujemo, da se dobrota Marijinega materne-ga srca, kakor je tudi velika, z neskončno božjo dobroto niti primerjati ne da. Pa vendar, kadar potrebujemo od Boga kake milosti, koliko lažji nam je korak k Mariji nego k Bogu ali Kristusu Bogu-človeku. Taki smo. Po našem človeškem pojmovanju in čustvovanju je mati vtelesena dobrota in ljubezen do otrok. Srce nam v času sile tako pravi in glava se mora vdati.

Naš Gospod in Odrešenik, ki pozna našo naravo v vseh njenih najglobljih globinah in tanjinah, je s tem računal. Zato ni hotel sam biti upravitelj svojih božjih milosti, ampak je to delo svoji in naši materi Mariji izročil. Nekoč je mogočni Faraon, pred katerim so Egipčani trepetali, svoje polne žitnice ob času lakote Jožefu izročil. Onim, ki so se z zaupanjem, a tudi s strahom obračali nanj za živež, je dejal: "Pojdite k Jožefu!" Tako tudi naš Gospod. Da bi nam njegova prav tako neskončna pravičnost, kot je njegova dobrota in ljubezen, ne zastavila koraka k njemu v naših potrebah, je ekonomijo svojih milosti izročil Mariji, v kateri gledamo samo ljubezen. In ko vidi, kako se Njemu samemu trepetaje bližamo, nam takorekoč že od daleč neti zaupanje, in nam kliče: Pojdite k Mariji!

Če je kaka razsipnost hvalievredna, je gotovo Marijina pri deljenju milosti nam, njenim otrokom. Saj vam je znana tista ljubka pripovedka o siromašni materi, ki je s svojim sestradanim ljubljjenčkom v naročju šla k skopuhu, da bi mu omeščala trdo srce. In res, ne materina prošnja za podporo, temveč izžeti malček v njenem naročju ga je ganil. Peljal ju je k skrinji svojih zlatov in dejal malčku: "Kolikor moreš z ročico zagrabit, zagrabi." Malčku so se zasvetile oči in je rekel: "Boter, naj mama zagrabi!"

Seve, mama ima večjo roko in lahko

več zagrabi. In Marija se v ljubezni do svojih bednih malčkov ne da prekositi od nobene človeške matere. Kadar so v potrebi in se privijejo k njej, takrat zagrabi s pergiščem. In mislim, da ji ni treba v predpasnik skrivati kot sv. Elizabeti in drugim. Sin jo ljubeče gleda pri tem in še opogumlja jo: "Mati moja draga, le na globoko in na široko sezi, saj ne boš zadelala ne na dno ne na obod! Vse je za moje in tvoje otroke, rojene iz moje krvi in tvoje ljubezni!"

Ali zdaj veš, kaj pomenita skromni besedici, ki sta ti tolikokrat na jeziku: Naša srednica . . . ?

NOVI ŽUPNIK. V KANSAS CITY

Na mesto rajnega dobrega Rev. Peršeta je prišel nov gospod, ki so ga naši rojaki izredno veseli. Nihče bi jim ne mogel velike izgube tako dobro nadomestiti kot **REV. DANIEL GNIDICA OSB.** Ta gospod je tudi pri nas v Lemontu dobro znan, saj je lansko leto naše novince v lepem nagovoru navduševal za slovenščino. Dobro so si zapomnili njegove besede.

Ave Maria kliče fari sv. Družine: Čestitam in želim mnogo let složnega in vzajemnega delovanja!

SVETA DARITEV — JEZUSOV PROGRAM!

P. Aleksander.

LINCOLNA slavijo Amerikanci kot velikega osvoboditelja sužnjev. Njegovo proklamacijo osvoboditve črno-kožcev imenujejo ameriški črnici dokument dokumentov. — Ta dokument jim je šele dal enakopravnost z belimi.

Angleži imajo takega osvoboditelja v Janezu II., ki je tudi svojim podložnim veljakom podpisal neki tak dokument. "Magna Carta libertatum" so jo imenovali. Dokument svoboščin bi ga mi nazvali. V tem dokumentu je bilo vse napisano o novih pravicah, ki naj bi jih imeli, o večji svobodi in enakopravnosti.

Takih dokumentov kar mrgoli v zgodovini, s katerimi so razni vladarji dajali ali morali dati razne pravice nižje stoječim slojem in stanovom.

Vse te dokumente in zagotovila nadkrijuje dokument, ki ga je sam Bog dal človeštvu takrat ko je Kristus na križu umiral in dajal življenje za človeški rod. Dokument Kalvarije je podpisan s krvjo Jezusovo, zapisan je pa bil kot zagotovilo duhovne svobode, ki naj prerodi človeka v otroka božjega in dediča Jezusovega kraljestva. Oprosti naj ga suženjstva greha in mu da enakopravnost ljubezni z vsemi Jezusovimi brati in sestrami. Ta dokument Kalvarije vsak duhovnik znova prebira, kadarkoli mašuje. Ker se Kalvarija obnavlja pri vsaki sv. maši, dosledno lahko sveto mašo imenujemo "magna carta" naše prostosti, zagotovilo naših duhovnih pravic.

Ena teh duhovnih pravic je duhovna svoboda, ki nam jo je dal Kristus s svojo smrtjo. Rešil nam je dušo spon greha in vezi pekla. Dal je duši milost, dal je duši možnost zasluženja, dal je duši predvsem zavest, da je duhovna svoboda mirne vesti najlepša svoboda, ki ji vse vezi in verige sveta ne morejo do živega. S Kalvarijo je to zavest zbudil v srcu svoje novoustanovljene Cerkve, da so njegovi prvi pripadniki z veseljem šli tudi v smrt za Boga, ker so vedeli za pomen besedi: ne bojte se tega, ki more telo ubiti, bojte se bolj njega, ki more dušo pogubiti . . . Z večno Kalvarijo svete maše Jezus še danes iz dneva v dan bodri svoje

nasledovavce, da se predvsem trudijo za to, da bo duša prosta vseh morečih vezi greha. Za grehe je zadostoval Zveličar na Kalvariji, greha je odreševal človeštvo. Danes na altarju za grehe zadostuje in človeštvo greha rešuje. Sv. maša je en sam glasen refren njegove veličastne besede: "Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi, in jaz vas bom poživil." Greh je tisti, ki človeka bolj tlači kot vsaka druga skrb, greh je morda, zavora in coklja, ki zavrača, da ne moremo na duhovni poti naprej in še telesnemu življenju jemlje veselje in veličje. Predvsem nam mora torej biti do duhovne prostosti, ki jo božji otroci uživajo, do prostosti mirne vesti. "Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na duši svoji pa škodo trpi." Ni se za naše telo Kristus daroval, daroval se je predvsem za našo dušo. Kako neprecenljiva mora torej biti čista duša v božjih očeh! Tej duši predvsem prostost in svobodo!

Druga in tretja duhovnih pravic je duhovna enakost, bratstvo. Dal nam jo je Kristus s svojo smrtjo. Na Kalvariji se je za vse ljudi žrtvoval, nobenega ni izvzel, na Kalvariji je vse ljudi po apostolu Janezu posinovil. Kar je učil v življenju o bratstvu, to je v smrti glasno izpričal. To bratstvo, ta enakost, se danes po vseh katoliških cerkvah kaže ravno tudi med spominsko daritvijo Kalvarije, med sveto mašo. Pred altarjem se z duhovnikom klanja, daruje, povzdiguje dušo pred Bogom verno ljudstvo. Kdo so ti ljudje? Eden je morda veljak, drugi berač, eden bogat, drugi ubožen delavec, vsi so pred Bogom enaki, vsak lahko isto milost prejme, posvetno bogastvo ne daje nobenemu predprave. Bratje smo si, z ljubeznijo drug do drugega v srcu. Vsaj morali bi si biti. Kaj ne stoji zapisano: "Če se spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pojdi in spravi se z njim, potem pridi in daruj svoj dar." Kdor si hoče torej od svete maše pravih milosti dobiti, mora nujno izpolniti ta pogoj bratstva. Od njega zavisi duhovna korist. Ali ni torej sveta maša živa pridiga vsem, ki nočejo sprave, ki nočejo miru, ki nočejo ljubezni do sočloveka?

Premislimo malo to živo Jezusovo pridigo svete daritve: Bratje si morate biti med seboj! Bratje si pa niste, če drug drugemu ne privoščite veselja do življenja in zemeljskih dobrin; če si eden vse pograbi, drugi pa lačen steza roke; če si drug drugemu kradete blago, žene in zdravje, če drugega pobijate z željo, hudo mislijo in morda celo dejansko, ubijate

telesa, ubijate dušo, — telo s svojimi zavratnostmi, duše pa s svojim pohujšljivim življenjem. O kako imenitna lekcija je daritev svete maše nam vsem! Zakaj vsi, ki tako delajo, imajo brate zoper sebe. Reči hočem: beseda o spravi, preden greš in se udeležiš daritve, ne velja samo dobessedno tistim, ki so se malo s svojim sočlovekom skregali, temveč vsem, ki so kakorkoli z mislijo, z željo, z besedo ali dejanjem zavdali tovarišu, bratu ali sočloveku. Ta pridiga o bratstvu je res prava pridiga, ne le gola fraza, kakor jih je danes svet poln. Bog hoče, da se ljubimo med seboj, in to najprej, potem šele imamo pravico priti pred njega in ga nazivati z lepim imenom Oče, ga prositi do brot in milosti, ga prositi ljubezni.

Sveta maša je torej najimenitnejša priča prave ljubezni: Bog se žrtvuje za ljudi iz ljubezni, tako bi se morali mi žrtvovati drug za drugega — iz ljubezni.

Prostost, enakost in bratstvo — s temi svetlimi besedami se je človeštvo že večkrat zagnalo v boj za svoje pravice, toda vselej so se te besede v krvavih revolucijah izprevrgele v pošastne besede, ki so rodile le sovraštvo in splošno pobijanje. Tako se je zgodilo v Franciji, tako se je godilo v Rusiji, v Španiji, Mehiki. Tako se godi povsod, kjer hlatajo samo po svobodi telesa in po pravicah do zemlje.

Prostost, enakost, bratstvo, duhovno geslo duhovne svobode v Kristusu, uči zgolj ljubezen.

Katero ljubezen? Tisto, ki gre s Kristusom na Kalvarijo in na altar in se daruje za sočloveka.

Večje ljubezni nima nihče kakor tisti, ki gre in da življenje za svojega brata.

Zatorej blagor tebi, oče, mož, ki iz ljubezni prenašaš težave, ki ti jih nosi s seboj življenje, in skrb za prehrano družine. Kaj ni tvoje življenje vedna daritev?

Zatorej blagor tebi žena, mati, ki brez sebičnosti trpiš in nosiš križ materinstva in družinskega življenja z usmevom, samo iz ljubezni do duš svojih otrok. Kaj ni tudi tvoje življenje kakor daritev Jezusova na Kalvariji in altarju?

Blagor tebi, duhovnik, blagor tebi, redovnica-učiteljica, blagor tebi in tebi in tebi, ki se žrtvuješ v svojem poklicu za svojega sočloveka! S tem najlepše izpolnjuješ program, ki ga je s krvjo zapisal in ga danes na nekrvav način piše Jezus na katoliških altarjih pri da-

ritvi svete maše: Ljubi Boga, ljubi bližnjega!

Tudi Kalvarija je bila revolucija, toda duhovna revolucija, ki je vzdignila človeštvo, da je pretrgalo s starim redom sovraštva in klete sebičnosti in zaživel v svobodo duhovnosti Jezusovega evangelija.

NA MLADE DNI SEM SE SPOMNILA

Mrs. Anna Burdick.

HOČEM napisati nekaj vrstic, ki mi prihajajo na misel, ko prebiram list Ave Maria. Zelo dolgo sem že naročnica in moram priznati z drugimi vred, da mi je ta list vedno ljubši. Saj nam ta list obnovi toliko veselih spominov na mlade in brezskrbne dni.

Z velikim sočutjem sem brala v marčevi številki od Andreja Tomca, da mu je umrla žena. Prav smili se mi siromak. Jaz sem iz ravno tiste vasi doma kot on. Ko sem bila še prav mlada, se dobro spominjam, kako nam je on ustanovil "Bralni krožek", ker nismo mogli v vsaki hiši posebej naročiti vseh dobrih listov. Naročili smo kar po več hiš skupaj, Andrej nam je pa bral na glas iz listov in knjig. Prihajali smo stari in mladi. Če se prav ne motim, smo imeli med drugimi listi tudi že našo Ave Marijo. Takrat je bila še prav majhna. Morebiti se pa motim, ker je bilo to v letih 1908—9.

Prav veseli časi so bili takrat. Sedaj pa vidim, da ima Andrej dosti križev in težav. Seveda, tudi mi nismo brez njih, ali da je izgubil tako dobro ženo, res iz srca obžalujem. Škoda ni samo za Andreja, ampak tudi za vse skupaj, ker dobrih soprog in mater je bolj in bolj treba na svetu. Naj Andreja tolaži do bri Bog v veliki zgubi.

Še to moram povedati, da imamo tu pri nas v St. Mary's, Pa. sedaj slovenskega duhovnika v osebi Rev. Petra Zupana. Silno dobrodošel nam je in vsi ga imamo iz srca radi. Z vsako narodnostjo se dobro razume. Sam Bog daj, da bi se dolgo med nami mudil!

Ljuba, tako zaželjena spomlad se je povrnila v deželo. Prav lepo je videti spet golo zemljo brez snega, ki smo ga letošnjo zimo tako mnogo imeli. Zdaj pa pozdrav vsem in mnogo uspeha pri Ave Mariji!

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

SMRT med našimi sestrami. — V teku pol leta se je med našimi sestrami na Mount Assisi smrt že drugič oglasila. V jeseni je pobrala jesensko S. Sebastijano, spomladi 30. marca pa pomladansko S. Geraldino. Komaj 21 pomladi je videla. Danica Bambich, tako ji je bilo prej ime, je bila rojena 27. nov. 1914. v Brooks, Kans. Njeni starši, oba še živita, imajo tam lepo farmo. Bambicheva družina je ena tistih družin, ki so kot slovenski biseri raztreseni med tujci. Ave Maria in Amerikanski Slovenec sta edina rojak in rojakinja, ki že dolga leta prihajata v hišo in sta vedno z veseljem sprejeta. Živ dokaz njene stare, pristne slovenske poštenosti je 11 še živih otrok. Vseh je bilo 13. Prav tako živ dokaz njene vernosti in slovenske zavednosti so štiri hčerke, ki jih je Bogu darovala, vse štiri našim slovenskim sestram. S. Margareta je učiteljica na slovenski šoli v Euclidu, O. Ta je A. B. (Bachelor of Arts). S. Ana je učiteljica na hrvatski šoli v So. Chicagi in bo tudi kmalu dosegla isto akademsko čast. S. Stanislava je na hrvatski šoli v Jolietu, Ill., istotako A. B. S. Geraldina, ki je zdaj umrla, je bila najmlajša. Preoblečena je bila 15. avg. 1929. Par mesecev je pomagala na hrvatski šoli v Jolietu, Ill. Potem je prišla na Mount Assisi, odkoder je hodila v Chicago na De Paul University, da spopolni svojo izobrazbo. Telesno krepka in utrjena ter duševno močna, je poleg študiranja rada poprijela pri vsakem gospodinjskem in farmarskem delu. Njej, od doma vajeni, ni bilo nič konje "oširati" in sami iti z brano na polje, kjer se je tako spretno sukala s konji in brano kot kak skušen farmar. Nekoč se je premočena vrnila iz Chicage. Premalo se je pazila in zapadla jetiki. Eno leto jo je glodala in tako izgledala, da 3. aprila skoraj ni bilo kaj na pokopališče nesti. Zdaj pri sv. Alfonzu v Lemontu med tremi sestrami čaka večne pomladi. Da: Vigred se povrne! Saj njena smrt je bila lepa. Dotlej truplo mirno počiva, duša pa naj raj uživa. Njenim staršem, bratom in sestram naše sožalje!

KOMU gre v čast odkritja Amerike? — Za enkrat jo uživa še Krištof Kolumb. V ta-

kozvani "mirni posesti" te časti pa nikoli ni bil. Angleži bi mu jo na vsak način radi odjedli. Znova so to že staro domnevo pogreli. Pravijo, da jo je odkril njihov princ Madoc, ki je že v 12. stoletju prišel sem, a se ni več vrnil. Bajne je pristal ob ustju Mississippija. Odtod je s svojo posadko prodril v notranjost dežele, se prilagodil Indijancem in počasi organiziral lastni rod "Belih Indijancev". To domnevo na razne načine dokazujejo. Indijanski besedni zaklad vsebuje bajne mnogo izrazov, ki so podobni waleškemu narečju. Dalje pravijo, da se v bogoslužju nekaterih indijanskih rodov najdejo krščanski ostanki, ki izvirajo od krščanskih "Belih Indijancev". Dokler ne bo trdnejših dokazov proti Kolumbovi časti, se bo treba držati pravila: V dvomu je na boljšem tisti, ki je v posesti.

KRISTOF Kolumb izobčen?! — Nemški pisatelj Draper piše v svoji knjigi "Zgodovina razpora med znanostjo in vero", da je bil Kristof Kolumb radi tega, ker se je odpravil na pot za odkritjem novega sveta, od katoliške cerkve kot krivoverec izobčen. Navaja celo cerkveni zbor, ki ga je radi tega preklel. To naj bi bil cerkveni zbor v Salamanki. A zgodovina cerkvenih zborov o vsem tem nič ne ve. Le to nam zgodovina odkritja Amerike poroča, da stvar ni tako lahko šla. Ko je Kolumb španski dvor zainteresiral za svojo drzno idejo, ta seveda ni takoj pristal. Kralj Ferdinand in kraljica Izabela sta sklicala posvet duhovnikov in lajikov, kaj o tem misli. Večina je bila proti, češ da je to le nekak romantičen načrt, ki ne obeta uspeha. Manjšina ga je podpirala. In v tej manjšini je bila večina duhovnikov. Posebno vneto se je poganjal zanj frančiškanski predstojnik samostana sv. Marije de Rabida, P. Juan Perez. V tem samostanu je Kolumb, ko je došel na Španijo, prvič razodel svoj načrt. Niso se mu smejali, ampak so ga občudovali. P. Perez je šel takoj na delo, da pridobi svoje vplivne prijatelje zanj in je s tem bistveno pripomogel, da se je tudi dvor odločil zanj in nu zagotovil pomoč.

NUNA z revolverjem. — V neko vas na vzhodnem Poljskem, kot berem v nemškem časopisju, je prišla skromna nuna z namenom, da bi napravila vaškim dekletom versko predavanje. Nastanila se je pri kmetu Stanislavu Dominiku in ga prosila za prenočišče. Kajpada si je pobožna družina štela v čast prenočiti takega izrednega gosta. Takoj je bila hiša polna vaških deklet, ki so se z nuno

prijazno in spoštljivo razgovarjale. V tistem pa pride v hišo neki šofer, ki je ravno tam mimo vozil. Radoveden vpraša, kaj ta družba pomeni. Ko mu povedo, da bo nuna imela predavanje za vaška dekleta, se mu je to malo čudno zdelo. Pogleda nuno natančneje, pa se mu takoj zbudi sum, da to v resnici ni nuna, ampak preoblečen moški. To sumnjo tajno izrazi tudi kmetu. Ta je šel iskat še nekaj sosedov, ki so dozdevno nuno prijeli. In res se je izkazalo, da je bila preoblečen moški. In še kakšen! Ropar! V njegovi potni torbici so našli dva revolverja in več vlomilskega orodja. Priznal je, da je samo predhodnik večje roparske tolpe, ki bo ponoči navalila na vas, da jo izropa. Vsa vas je bila takoj pokonci. Moški so nabasali puške in revolverje in stali na straži, dobro skriti. Ko se tolpa, ne sluteča nevarnost, pritihotapi v vas, je izza kritij začelo pokati kot bi bila vojska. Roparji so vsi zmešani bežali sem in tja, a povsod so naleteli na isti pozdrav. Dva sta obležala mrtva, par jih je bilo bolj ali manj obstreljenih, nekaj jih je pa odneslo pete, a brez plena. Gorje vaščanom, če bi jih ne bilo kritično oko šoferja rešilo.

GANLJIVA mirovna demonstracija. — Kdo bi mislil, da bo svet tako hitro pozabil strahote in grozote zadnje svetovne vojske? Še imamo vse polno njenih invalidov med seboj, a se moramo zopet dan za dnem bati, da se začne nov svetovni vojni ples, še neizmerno groznejši kot je bil zadnji. Kdo ga izziva? Tisti, ki so se zadnjega dejansko udeležili in morda kot invalidi izšli iz njega, gotovo ne. Priča temu bo velika mirovna demonstracija veteranov izza zadnje svetovne vojne, ki jo bodo sredi bodočega julija vprizorili na najbolj krvavem francoskem bojišču v Vogezih. Tam blizu Verduna stoji Fort Douaumont, pod katerim počiva 12.000 padlih žrtev. Tja bodo 14. jul. poromali veterani vseh bojujočih se držav, prijateljskih in sovražnih, ter položili na ta masni grob vence s slovesno prisego, da hočejo biti ljubitelji in propagatorji miru z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Vodstvo tega romanja ima v rokah francoska "Zveza bivših bojevnikov". Le taki se ga bodo smeli udeležiti, ki so v bojnem metežu gledali, kaj je vojska. Ti pa brez razločka, če so se borili v prijateljskih ali v sovražnih vrstah. Dne 12. jul. se bodo zbrali v Bar-le-Duc. Nato bodo zasedli vojaške avtomobile kot l. 1916 in se svečano molče pomikali proti Douaumontu, ki bo

za to priliko ves v skrivnostnih lučkah. Celo noč, ki jo bodo prebili tam, bo 12.000 živih veteranov držalo ob tem grobu 12.000 mrtvih bojevnikov častno stražo, ki se bo vsake pol ure menjavala. Vmes bodo odmevala v tiho noč vojna povelja kot med nekdanjimi boji. Zjutraj pa bo višek tega romanja, ko bo 100 tisoč veteranov položilo na grob padlih tovarišev svečano prisego: "Vse, kar smo in kar imamo, hočemo položiti na oltar za mir!" Gotovo pretresujoča mirovna demonstracija. A kdo ve, če se je ne bodo udeležili samo "prijatelji", hiteči v novo vojsko zoper sovražnika?

OJ, ta mladina! — Kake skrbi je začela povzročati Ameriki! Včasih so jo mirno gledali, naj je delala, kar je hotela, in morda še s kakim domotožjem so govorili: Kaj hočemo mladina je mladina! Pustimo jo, naj se po mili volji iznori. Danes pa ni več tako. Mladina se je svoje neomejene prostosti v polni meri poslužila, a jo tudi v veliki meri zlorabila. Pojavil se je velik problem, odkod armada mladinskih zločincev, v kateri so tudi deklice zelo "častno", večkrat naravnost "častniško" zastopane? Pred kratkim so se v uredniških prostorih "New York Herald Tribune" zbrali prominentni možje raznih poklicev, da se najprej za mizo spogledajo s tem perečim problemom. Dognali so, da je bila samo lani Amerika, tako ponosna na svojo civilizacijo, torišče 1.455.581 večjih zločinov. Med temi je bilo 12.000 umorov. Na vsakih 84 umrlih je bil eden umorjen. In 20 od sto teh zločinov imajo na vesti politično mladoletni, to je taki, ki se nimajo volivne pravice. Med vzroki, ki so jih navajali za to žalostno ugotovitev, pa so sledeči: Prevelika svoboda in brezpostavnost mladine, priznana ji od voditeljev naroda samih. Ti so vedno poudarjali: Mladini neomejeno svobodo! Nadalje sentimentalnost ali napačno sočutje z mladino, kadar bi jo bilo treba kaznovati. Zanikernost in potuha staršev. In nazadnje, dasi ne zadnje, vzgoja brez vere...

CERKEV božjega groba. — Ta cerkev je pač izmed vseh krščanskih cerkva najčastitljivejša, čeprav zdaleka ne največja in najlepša. Pozidana je nad grobom našega Gospoda. A iz raznih naravnih in človeških vzrokov: potresov, požarov, vsedanja, zanemarjenja popravil itd. je danes v takem stanju, da se utegne lepega dne zrušiti. Sproti je niso popravljali, ker ima več gospodarjev, ki si med seboj niso posebno prijatelji. Včasih se do krvi stepo. Katoličani in razni shizmatiki, katerih

skupna last je, skrbno stojijo na straži, da branijo svoje pridobljene in priznane pravice. Gre za inče prostora, ki je posameznim priznan, in za trenutke časa, ki so jim določeni za pobožnosti v baziliki. Vsi pa imajo sveto spoštovanje do nje in prav neradi kaj prenamejajo in popravljajo, četudi bi se med seboj kako sporazumeli. A sedaj se ne da več odlašati. Kajt bazilika grozi postati grob še mnogim drugim, ki jo dan za dnem napolnujejo. Da se kaj takega ne zgodi, je vrhovna civilna oblast posegla vmes. Odločila se je za temeljito popravo in preuredbo. Pooblaščen arhitekt William Harvey je predložil načrt za restavriranje v prvotnem, enotnejšem slogu od sedanjega. Kajti zavoljo raznih prezidavanj, dozidavanj in preureditev je v teku stoletij postala prava mešanica slogov in motivov vzhoda in zapada. Kdaj bo prišlo do prenovljenja, še ni mogoče reči. Niso finančne težave glavna zapreka, ampak lastninsko in rabno pravo prenovljene bazilike, ki ga spričo omenjenega stanja ne bo lahko odmeriti. Vsekako bo morala vlada glede tega biti prej na jasnem, preden bo začela izvrševati načrt.

TURKI uvedli nedeljo. — Turkom je bil doslej petek to, kar je nam nedelja, Gospodov dan. Sedaj je pa Ata Turk, Kemal paša, oziroma njegova vlada v Ankari, določila in uzakonila, da bodo tudi Turki mesto petka nedeljo praznovali. Seveda so bili pri tem merodajni le zgolj praktični, ne verski oziri. Ata Turk hoče svojo državo popolnoma modernizirati. Zato je sedaj pomedel še s to turško navado. Ko bi ne bil on, bi ne šlo tako lahko. A kakor proti dosedanim njegovim reformam ni noben odpor starokopitnih mohamedanov nič zalegel, čeprav so revoltirali in snovali zarote, tako bi tudi ta ne. Vdati se bodo morali. četudi s škripajočimi zobmi.

CELO v Rimu manika duhovščine. — To se bo morda komu zdelo neverjetno. A poluradni vatikanski list "Osservatore Romano" tako pravi. Po spravi Kvirinala z Vatikanom se je versko življenje med Italijani zelo poživilo. Ne rečem, da je ta sprava sama glavni vzrok verskega pomlajenja. So še drugi vzroki, zlasti jako živahna katoliška akcija. Poleg tega je Rim zelo narasel. Treba je mnogo novih župnij in ž njim več duhovščine za dušno pastirstvo. Skrb za zadosten duhovniški naraščaj je prevzelo že dalje časa obstoječe "Pobožno udruženje za gojitev duhovniških poklicev". Po navodilih kardinala-vikarja, poslu-

jočega rimskega nadškofa, prireja v ta namen razna predavanja, izdaja poseben list in letake. Podpira jo splošna "Katoliška akcija žensk", ki je izdala že več tozadevnih propagandnih knjižic. N. pr.: "Sveti redovi" — "Duhovnik" — "Semeniščnikova mati" — "Duhovnikova mati" — "Duhovnikova sestra" — "Žena pomočnica duhovnikova". V resnici lep apostolat katoliškega ženstva. Lahko služi za zgled katoliškemu ženstvu drugih narodov, ki so glede svojega duhovniškega naraščaja še bolj na slabem.

DEMOKRATIZEM na prižnici. — V Angliji in še marsikje je lepa navada, da ob nedeljah s prižnice ali spred oltarja prebero ime na onih, ki so med tednom umrli, jih priporoče v molitev in skupaj molijo zanje. Na Angleškem jih bero v tistem redu, kot so umrli, pa naj je bila v življenju med njimi še taka razlika. Smrt vse zenači. Tako se je zgodilo, da je v katoliški primacijalni stolnici v Westminsteru pri takem mrtvaškem oznanilu umrl kralj George V. prišel prav zadnji na vrsto, ker je pač zadnji umrl. Pred njim je bil neki pohabljenec Patsy, tedaj oseba, ki ni ničesar pomenila. Ker je novi kralj Edvard VIII. zelo demokratičen, mu je to gotovo imponiralo, ako mu je prišlo na uho.

ZA velikim sinom velika mati. — Učeni Albert Maria Weiss pravi nekje, da je za velikimi sinovi treba iskati velikih mater. Poljski primas kardinal Hlond je gotovo velik mož, ne samo po svojem dostojanstvu, ampak tudi po svojem poslanstvu. Njegova mati je bila jako preprosta ženica iz Šlezije, a kot mati velika žena. Takole spričevalo ji je sin dal tisti dan, ko je postal kardinal: "Najdražja mati! Sveti oče me je danes milostno uvrstil med kardinale sv. katoliške cerkve. Globoko ginjen se s srcem in čustvom obračam najprej nate, najdražja mati. Če premišljuje izredna pota, po katerih me je božja previdnost vodila, mi vedno Tvoja podoba plava pred očmi. Bolje kot mnogo vzgojiteljev si Ti znala v srca svojih otrok položiti na veri in božji postavi slo- neč življenski temelj. Ker si sama znala tako zvesto in goreče moliti, si tudi nas otroke naučila tako prisrčno moliti, da sem iz te molitve do danes zajemal moč in zaupanje v Boga. Pokazala si nam pot do sreče s tem, da nas nisi mehkužno in za lagodnost vzgajala, temveč za možatost in delo. Učila si nas ljubezni do dolžnosti in njih resnega ter veselega spolnjevanja. V ničemer drugem ni iskati izhodišča

za mojo pot, po kateri me je božja milost vodila in privedla do te časti, kot v plemenitosti in vzvišenosti Tvojega preprostega, bogovdanega srca... Ta dan, ko je milost sv. očeta našo skromno, tiho kočico obsijala, se Ti prisrčno zahvalim za Tvojo materinsko dobroto. Obenem se Ti priporočam v pobožno molitev, da bi bilo moje delo k časti božji, v povelečanje sv. cerkve in v blagor izročene mi ljudstva." Tako se je glasilo prvo pismo, ki ga je pisal kot kardinal. Res velik sin velike matere!

KOPRIVE iz Argentiniije. — Argentiniija ima prav tako brezversko šolsko vzgojo kot naša Amerika. Ni čuda, da v njenih javnih šolah tudi prav tako žgoče koprive rastejo kot v naših. Naj jih par odtrgamo. Državna mešana šola v Concepcion de Uruquy je zadnje šolsko leto zaključila z javno prireditvijo. Ko je bil oficijelni program z narodno himno zaključen, je bila slavnostna dvorana spremenjena v plesišče. Nastopile so še mlečne deklice po 15 let stare, začele plesati "Tango", vmes pa popevale take pocestne kosmatinke, da so navzoči zardevali. Narodni kolegij v Tucumanu je za enako priliko hotel prirediti gledališko predstavo. Izbral si je tako umetnijo, pravilno umazanarijo, da je moralo naučno ministerstvo vmes poseči in jo še pravčasno preprečiti. To se je pa nadebudnim dijakom za malo zdelo. Na vsak način so hoteli s tistim blatom na oder. Šele na grožnjo z disciplinarnimi kaznimi so predstavo odpovedali. Na neki drugi slični proslavi v Mar de Plata pa je alkohol igral tako vlogo, da so 15 letne deklice pijane nosili iz dvorane. Taka mladina je pač temna zarja bodočnosti.

KOLIKOR GLAV, TOLIKO MISLI

P. Bernard.

T ISTO o Ribničanu ste že brali ali slišali kajne? Mislim namreč, kako je prišel do spoznanja, da je toliko misli. kolikor glav. Nekoč je peljal voz zeljnatih glav, ali domov ali od doma, tega zgodba ne pove. Pa je bilo treba z vozom po klanecu do vrha griča, potem pa spet po drugi plati navzdol. In ko je bil voz ravno na vrhu, se je moralo nekaj nerodnega zgoditi, kar je že bilo. Voz se je prekucnil in zeljnate glave so jo ucvrle po bregu navzdol, vsaka proti drugemu grabnu.

Slavni Ribničan je obstal kot v tla ukovan. Gleda, gleda, pa se popraska za ušesi. Kako bo sedaj glave nazaj na voz spravil? Presneto težka naloga! Ko bi se beštje vsaj vse v en graben zakotalile, potem bi še nekako bilo. Tako pa . . . hm . . . Še enkrat se je popraskal za ušesi, potem se je vdal v nemilo usodo in je dognal pri sebi:

“Zdaj pa res vidim, da ima vsaka glava svojo misel.”

Tako je Ribničan to reč dognal. Zdaj bom pa še od Morostarja nekaj povedal.

Morostarja so napravili za upravnika pri listu Ave Maria. Upravnik je tisti imenitni človek, ki odpira pisma in čeke iz njih pobira. Potem pa zapiše, koliko je kdo plačal in do kdaj ima pravico, da dobiva list Ave Maria. Tako je delal tudi Morostar in je bil zelo vesel samega sebe, zakaj čeke pobirati iz ipsem ni ravno najtežje delo na svetu. Vse je šlo lepo od rok in Morostarju je pričela že “druga brada” zakrivati golšo.

Polagoma je pa pisem zmanjkovalo. Lepega dne ni bilo nobenega več in Morostarju so začeli lasje po koncu stati kot sveče na altarju. Seveda zavoljo skrbi, kako bo plačeval račune, če pisem in čekov ne bo. Vsedel se je za mizo, pristisnil prst na konec nosu in se je silno globoko zamislil.

Ko je domislil, kar se mu je zdelo potrebno, se je presedel k drugi mizi in začel sukati in vrteti nekako mašino. Kako je vse tisto delal, ne vem povedati. Konec je bil ta, da so mnogi naročniki dobili tiste dni pisma s prošnjo, naj poravnajo zaostalo naročnino.

Kmalu potem so začela pisma spet prihajati. Morostar se je z velikim navdušenjem spravil nad pisma in bral, bral, “ven jemati” pa ni imel kaj.

In je bral:

“Lepa reč! Komaj pol leta sem zaostala z naročnino, pa me že tirjate. No, če mi tako malo zaupate, me pa kar izbrišite . . .”

Drugo pismo:

“Tako torej! Tri leta ste mi pošiljali in me niste nikoli opomnili, zdaj pa kar hop po meni. Le lepo izbrišite moje ime, da bo enkrat mir . . .”

Tretje pismo:

“Saj sem Vam že pred desetimi leti pisal, da me takoj opomnite, kadar poteče naročnina. Jaz nimam časa sam na to paziti. Naj bo še za enkrat. Za pol leta Vam plačam...”

Četrto pismo:

“Ravno sem imela pripravljeno, da bi Vam poslala, da me pa tirjate, se mi pa prav pošteno fržmaga . . . Zmerom sem plačala, če ne za naprej, pa za nazaj. Tako me ima, da bi kar . . .”

Peto pismo:

“No, vendar enkrat! Tega je bilo že davno treba. Sicer, kar se mene tiče, bi Vam že vseeno poslal, ampak ti naši sosedje so pa res tako nemarni, da nič tega. Vi bi morali vsaj vsake kvatre enkrat poslati tako pismo. To bi ljudi zbrihtalo . . .”

Šesto pismo:

“To je pa prav od sile. Zdaj nam boste še gospodje, ki se imate za katoliške, pošiljali tisti nesrečni plačaj, plačaj, plačaj . . . Kar imejte tiste cajtenge, se bo že tudi brez njih živelo . . .”

Sedmo pismo:

“To me pa prav veseli. Kolikokrat sem že rekla, da ste katoliški gospodje preveč boježi. S samimi rokavicami hodite okoli nas. Saj vendar vemo, da je treba vsako podjetje postaviti na busineško podlago. Jaz svetujem, da takoj ustavite list, ko poteče naročnina, da se ljudem odpro oči . . .”

Osmo pismo:

“Po pravici Vam povem, če bi me ta rdeči tirjali, bi še nekako razumela, ampak da niti pri Vas nimate nobenega usmiljenja z nami, je pa res žalostno. Zdaj vidim, da je vsak za dolar, pa naj bo rdeč ali črn . . .”

Morostarju se je naredila tema pred očmi. Nehal je brati in je stopil na zrak. Prav potreben ga je bil.

Ko se je nekoliko prezračil, je obstal sredi koraka, zapičil prst v nagrbančeno čelo in si je rekel:

“Tudi jaz sem dognal, čeprav drugače kot Ribničan, da ima vsaka glava svojo misel.”

K OČETU

Rev. Hafner.

(Dalje.)

TU ni prostora, da bi opisoval cerkev sv. Petra v podrobnostih. Vse je prelepo, prekrasno, ogromno in velikansko. Nekatere reči so se mi pa posebej zarisale v spomin. Na primer prekrasni nagrobni spomenik evharističnega papeža Pija X. Njemu se imamo zahvaliti za to, da Jezus v zakramentu presv. Rešnjega Telesa tako pogosto prihaja v srca, v družine, med ljudstvo. On je silno veliko storil za gojitev prave srčne pobožnosti. Sam je bil tako pobožen in svetniški, da se že dolgo časa pripravlja pri sveti stolici njegova proglasitev za svetnika. Nobe ne dvojbe ni, da ga bodo kmalu postavili na oltar. Pokopan je v spodnji cerkvi, kamor je vstop vsakomur dovoljen. Vedno je ob grobu polno častilcev, ki se mu priporočajo na kolennih ob marmornati rakvi, prižigajo luči in prinašajo cvetja. Tudi oltar je v bližini, da se lahko ne daleč od groba opravljajo svete maše.

Po cerkvi opaziš mnogo spovednic z napisimi, v katerih jezikih spovedujejo v njih. Vsak vernik ima priliko, da se v tej ogromni cerkvi spove v svojem jeziku. Tako pride tudi v tem pogledu do izraza vesoljnost Cerkve, ki je ustanovljena za vse narode sveta. Iz spovednic pa gledajo dolge palice, bolje rečeno šibe. Kaj neki pomenijo? Po stari rimski navadi poklekne spovedenec pred spovednika v ospredju spovednice in duhovnik se ga dotakne z omenjeno palico. Ta navada se je udomačila v znamenje spokornega duha in je z dejanjem združen tudi odpustek. Tega dobe lahko tudi taki, ki niso bili pri spovedi.

Bazilika ima vedno polno obiskovalcev, ki molijo pri raznih oltarjih. Vseh seveda ne vodi tja sama pobožnost, temuč je opaziti tudi mnogo izletnikov ali turistov, ki si hočejo le ogledati svetovno znamenito cerkev. Takim in tudi romarjem se vedno ponujajo razni tolmači, ki jim za drag denar razkazujejo cerkev in razlagajo njene umetnine in zanimivosti. Imenujejo jih "cicerone". Često se pa malo zavedajo svetosti kraja, govore preglasno in motijo pobožne romarje pri verskih vajah. O

priliki našega romanja je bilo v cerkvi tudi veliko delavcev, ki so pripravljali vse potrebno za veliko slavnost, napovedano za naslednjo nedeljo. Videli smo, kako so postavljali velike tribune in napeljevali elektriko. V eni stranskih kapel so že stali visoki odri, ki so segali prav do stropa. Nad njimi so umetniki na novo zlatili strop, ki je v teku stoletij otemnel.

Povzpeli smo se tudi na streho cerkve. Menda mora to storiti vsak rimski romar, da ima potem doma kaj zanimivega povedati. Že od tu je krasen razgled, posebno na trg sv. Petra. Stopali smo pa po mnogoštevilnih stopnicah še više, prav gori v kupolo. Mogočen razgled na Rim in okolico, zlasti na sam Vatikan. Brez skrbi hodiš okoli po galeriji in občuduješ sijajni razgled, saj te varuje močna železna ograja, da ne omahneš. Vendar se ne mudi predolgo, zakaj mrzla sapa piha, utegneš se prehladiti. Zdi se, da ta mrzla sapa tu gori nikoli ne poneha. Nekateri turisti in romarji, ki so hoteli povsod biti, so zlezli še nekaj metrov više, namreč v samo jabolko, ki krasi kupolo. S tem se bodo doma še posebno lahko postavljali.

PRI PAPEŽEVI MAŠI.

Kdor hoče videti slovesnost, ki ji menda ni enake na svetu, naj ne zamudi papeževe maše pri svetem Petru. Samo ob velikih praznikih ali posebnih prilikah jo lahko najde. Imel bo užitek, ki ga vse življenje ne bo pozabil. Treba si je oskrbeti posebno vstopnico, drugače te stražniki ne bodo pustili v cerkev. Nam so preskrbeli voditelji sedeže na posebno ugodnem mestu, da smo prav lahko opazovali vse obrede slavnostne svete maše in kanonizacije. Samo po sebi je umevno, da za take prilike okrase cerkev in jo razsvetle kar najbolje znajo. Človeku se zdi, da je prišel v deželo pravljič ali v sama sveta nebesa.

Torej mi slovenski romarji smo imeli srečo, da smo bili navzočni pri taki slovesnosti. Prav takrat je namreč bila proglašena za svetnico blažena Ludovika Marillac, soustanoviteljica kongregacije usmiljenih sester. Udomačene se po vsem svetu kot strežnice bolnikov in vsepovsod so znane. Ob pol osmih zjutraj se je pričelo sveto opravilo in je trajalo do ene popoldne. Že ta svečani vhod sv. očeta iz Vatikana v cerkev! Skoraj tri četrt ure se je razvijal. Brez najmanjše bojazni, da bi govoril neresnico, lahko zapišem: noben svetni

vladar ne zmore kaj takega. Prihajali so zastopniki višje duhovščine: kardinali, nadškofje, prelati, patriarhi, kanoniki . . . Dalje: spovedniki predstavniki cerkvenih redov, rimsko plemstvo, razne vrste papeških vojakov, strežniki in drugi, nič koliko. Slednjič prineso na prestolu sv. očeta samega, čigar bela oblačila plavajo kakor oblak nad zbranimi verniki. Papež se nalahno smehlja in deli blagoslov na desno in levo. Med tem poje zbor lepe koralne šlivospeve in psalme, ki jih prekinjajo mo-gočne fanfare, oglašujoče se z neke galerije v ozadju cerkve.

Ljudstvo pozablja na svetost kraja in navdušeno pozdravlja svojega vrhovnega cerkvenega poglavarja. Poteka vsega slavnostnega opravila ne bom opisoval. Saj bi ne mogel tako dobro popisati, da bi bravci dobili vsaj nekoliko pravega vtisa o vsem, kar se je godilo. Take veličastne svečanosti je treba osebno doživeti, drugače si jih ne moreš primerno predstavljati. Vsi lepi in edinstveni obredi se vrše ob obilni asistenci, počasi in dostojanstveno. Močan zbor prepeva med obredi in dviga duha proti nebu. Posebno se nam je vtisnil v spomin ganljiv prizor, ko so zastopniki usmiljenih sester po starem običaju nesli sv. očetu razne darove in mu jih poklonili. Bilo je veliko okrašenih sveč, pozlačen sodček vina, posre-bren sodček vode, več hlebov kruha. V lepih kletkah so bili golobi, grlice in več drugih manjših ptičev. Vse te reči imajo lep pomen pri svetniški proglasitvi.

Omeniti moram še v srce segajoči prizor pri izpremenenju in povzdigovanju med sveto mašo. Vse utihne. Množica vernikov in asistenca poklekne. Častna straža v svetišču se skloni na kolena in povesi orožje. Božji Duh plava nad množico zbranih otrok božjih v cerkvi. Kar se oglase visoko izpod kupole sre-brne fanfare in čuti je nežne, pritajene in čudno skrivnostne melodije v počesčenje Gospodu, ki je prišel med svoje ljudstvo. Kakor da se zapeli sami zbori nebeških angelov Gospodu, ki zapušča nebesa in odhaja na zemljo, da jo posveti in osreči . . .

Mimogrede naj povem, da so svečanost papeževe maše pred kratkim tudi filmali. Predstavljati ga mislijo po odličnejših in dostojnih kinih v večjih svetovnih mestih. Prav je tako in film zasluži, da si ga vsakdo ogleda. Je res veličasten, zanimiv in dostojen, da dviga duha in blaži srce.

(Konec prihodnjič.)

VALERIJA.

Waal — I. P.

Dvanajsto poglavje.

NOVI BALTAZAR.

Zgodaj v jutru drugega dne je zbudil Maksencija sel, ki mu je naznanil, da Konstantin postavlja svoje čete v bojni red in da se vsak trenutek lahko začne boj.

“Dobro,” odvrne tiran, “poročila o zmagi bom pričakoval v cirkusu. Povej Rufu, naj pazi, da Konstantina vjame živega. Kakor je Herkul mrjasca, tako bom jaz tega podleža peljal v zmagoslavnem sprevodu.”

Maksenciju so došle na pomoč sveže legije iz Afrike, ki so skupaj s Pretorijanci tvorile jedro vojske. Poleg tega je cesar imel še telesno stražo Herkulcev, ki je štela 6000 mož. Tako je imel Maksencij vojsko, ki je po številu daleč prekašala nasprotnika; po izurjenosti mu pa bila enaka. Poleg tega te čete niso bile vtujene od dolgih pohodov.

Odkar so došle legije iz Afrike in Sicilije, se je četam vrnil pogum. Cela vojska je bila Maksenciju udana z navdušenjem, ker pod Maksencijem se je vojakom godilo dobro, a drugim tem slabše. Še včerej jim je v proslavo obletnice svojega vladanja dal izplačati dvojno plačo. Tako je brez prerokovanja raznih čarovnikov lahko bil gotov, da zmaga.

V žafranasti obleki, vezeni z zlatom in posejani z dragulji je stopil Maksencij ob določeni uri iz svoje sobe. Čez pleča mu je visel širok škrlatast plašč, na čelu se mu je bliščal zlat diadem, v roki pa je nosil žezlo iz slonove kosti z orlom na vrhu. Tako oblečen je sprejel v bela oblačila oblečene senatorje in viteze z zaničljivo prijaznostjo.

Med glasovi fanfar in vriskanjem množice se je začel pomikati sprevod s Palantina skozi Titov slavolok mimo svetišč Rome in Venere (Dve rimski boginji). Stoječ v krasnem vozu, okovanem z zlatom in slonovo kostjo, se je vozil Maksencij podoben zmagovavcu s palmovo vejo v roki. V voz je bilo vpreženih šestero krasnih belcev. Okrog in okrog voza pa so korakale čete Herkulcev. Zadaj za cesarjevim vozom se je peljala cesarica. Vkljub

krasnim oblačilom je bila žalostna, podobna grobu med krasnim cvetjem. Danes je njeno žalost podvojil spomin na sina, ki ji ga je črna usoda iztrgala iz materinih rok. Zadaj se je razvil dolg sprevod. Moški so jezdili, ženske so se dale nositi v nosilnicah ali so se vozile v krasnih vozovih. Senatorji, vitezi, svečeniki s kipi bogov, belooblečene vestalske device, odlični dvorni uradniki v rdeči obleki, pretkani z zlatom in še mnogo drugih je tvorilo cesarjevo spremstvo.

Tudi Heraklijeva soproga Sabina je bila v cesarjevem spremstvu; takisto tudi sin Sabin. Neštevilna je bila množica, ki je šla pred sprevodom in za njim, ki je gledala sprevod s stopnic svetišč in s streh palač. Na tisoče ljudstva je še zjutraj pred dnem odšlo v cirkus, da si tam zagotove ugoden prostorček.

Noč je prebila Irena v vroči molitvi. Otrsla se je vseh pozemeljskih misli. Še je sicer mislila na sina; a ta misel je ni več vznemirjala. Bila je v mislih že bolj v nebesih ko na zemlji.

Brez spanja, kakor Irena v ječi, je prebila noč tudi Valerija v koči Mincijevi. Kakor se je veselila rešitve svojega očeta, tako jo je mučila misel na Ireno. Ni si mogla misliti, da bi izgubila svojo prijateljico, ki je materinsko skrbela za njo. In vendar se je vedno bolj

bližal ta trenutek. Dušo ji je rezala misel, kako bridko bo za sina to, ko bo prihitel po dobljeni zmagi ves srečen k svoji materi, a ga bo mesto matere pričakovalo poročilo, da je mati pred malo urami končala pod rabljevimi mečem.

Irena ji je bila naročila, naj izroči sinu gobo, namočeno v očetovi krvi. Kje naj najde besedi, da tolaži blagega mladeniča v strašni žalosti? Niti spomina na mater mu ne more dati. In vendar! Če hiti v cirkus, se ji bo z drugimi verniki posrečilo, nabrati krvi v prte in gobe. In tako bo v oni gobi lahko združila očetovo in materino kri. Za lastnega očeta je pripravila grob. Ta ga sedaj — hvala Bogu — ne potrebuje še. V ta grob lahko položi Irenino truplo, da sinu saj lahko pokaže materin grob. Sicer je mislila Valerija na nevarnost, da jo utegne srečati Sabin; a ta je bil gotovo v spremstvu cesarjevem. Ne bo ji težko, izogniti se mu.

Drugo jutro je svojo željo razodela očetu, ki ji je izpočetka sicer resno odsvetoval, a se je slednjič udal, ko je Rustika Valeriji ogrnila okrog glave ruto, kakoršno so nosile preproste žene. Tako ogrnjeno Valerijo je bilo težko spoznati.

(Dalje prihodnjič.)

NAŠI ZASTOPNIKI

CALIFORNIA.

San Francisco:

Mrs. Kate Cesar, 1115 Rhode Island St.

Mr. Jacob Lovšin, 476 Kansas St.

Fontana:

Mrs. Mary Skubic, R. 2, Box 175.

CONNECTICUT.

Bridgeport:

Rev. Golob, 450 Pine Street.

Mr. Jurij Ferenčak, 299 Bostwick Street.

COLORADO.

Canon City:

Mrs. Anna Susman, 845 S. 5th St.

Crested Butte:

Mrs. Martin Tezak, Box 233.

Denver:

Mr. Geo. Pavlakovič, 4459 Pearl.

Leadville:

Rev. George Trunk, St. Joseph's Church.

Mrs. Josephine Bradach, 513 W. Elm.

Pueblo:

Mrs. Josephine Meglen, 514 Mof-fat.

Salida:

Mr. John Glivar, R. 1, Box 83.

ILLINOIS.

Aurora:

Mrs. Josephine Vesel, 143 Henkes.

Bradley:

Mrs. Rose Smole, Box 314.

De Pue:

Mrs. Josephine Benkse, Box 412.

Chicago:

Mrs. Julia Jelenčič, 1913 W. 21st Place.

Elmhurst:

Mrs. Caroline Milost, 248 Adison Ave.

Joliet:

Mrs. Marko Bluth, 512 N. Broadway.

Mrs. Clara Blaess, 107 Taylor.

Rockdale:

Mrs. Mary Kostelec, 823 Main Ave.

La Salle—Oglesby:

Mr. Anton Štrukelj, 1101 5th St. No. Chicago—Waukegan:

Mr. Joseph Drašler, 519 — 10th. Springfield:

Mrs. Caterine Andrews, 1915 So. 4th St.

INDIANA.

Chesterton:

Mr. Joseph Roy, R. 1, Box 15.

Elkhart:

Mrs. Mary Oblak, RFD 5, Box 50.

Indianapolis:

Mr. Frank Urajnar, 743 Holmes Ave.

KANSAS.

Franklin:

Mr. John Dobravec, Box 40.

Frontenac:

Mr. Joseph Zorc, Box 295.

Kansas City:

Mr. Peter Majerle, 415 N. 5th St.

(Continued on Next Page)

NAŠI ZASTOPNIKI

MICHIGAN.

- Ahmeek:
Mrs. J. Hribljan, Box 104.
Calumet:
Mr. Joseph Sustersic, 2410 "B" Street.
Detroit:
Mrs. Frances Plautz, 16530 Josslyn.
Franciscan Fathers, 386 Geneva.
Ironwood:
Mr. Mat. Ulašič, 201 Bundy St.
Dollar Bay:
Mr. Joseph Vardian, Box 15.

MINNESOTA.

- Aurora:
Mrs. E. Somlich, Box 253.
Chisholm:
Mrs. Mary Knaus, 216 W. Oak St.
Eveleth:
Mrs. Antonia Nemgar, 117 Jones Street.
Mrs. Johanna Kostelic, 809 Ave. "A".
Biwabik:
Mr. Frank Globočar.
Ely:
Mr. John Otrin, 602 E. Camp St.
Gilbert:
Mrs. Angela Pregled, Box 381.
Mr. Frank Ulčar, Box 574.

- Duluth:
Mr. Mike Spehar, 404 W. 97th Ave.
Hibbing:
Mrs. Angela Mlakar, RFD R. 1, Box 148.
McKinley:
Mrs. A. Hegler, Box 145.
Rice:
Rev. John Trobec, St. Stephen's Church.
Sartell:
Mr. John Burgthaler, P. O.
Soudan:
Mrs. Frances Lovsin, Box 1230.
Virginia:
Mrs. Angela Schneller, 116 So. 10th St.

MISSOURI.

- St. Louis:
Mr. John Mihelich, 3918 Oregon Street.

NEBRASKA.

- Omaha:
Mrs. F. Petrasic, 1711 Madison Street.

NEW YORK.

- Long Island:
Mrs. Veronica Ruppe, 5923 Catalpa Ave.
Little Falls:

- Mrs. Agnes Mlinar, 2 Court St.
Worcester:
Mrs. Mary Skerl, RD 2.
OHIO

- Barberton:
Mrs. Jennie Skerl, 127 — 17th St. N. W.
Bridgeport:
Mr. Ludvig Hoge, RFD 1, Box 29
Bedford:
Mr. Frank Stavec, 5086 Stanley Ave.
Cleveland:
Mrs. Marga. Kogovsek, 15606 Holmes Ave.
Mr. Joseph Grdina, 6121 St. Clair Ave.
Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th Street.
Mr. Jacob Resnik, 3599 E. 81 St.
Mr. Suhadolnik, 6107 St. Clair.
Mrs. Mary Hochevar, 21241 Miller Ave.
Mrs. Jennie Pink, 904 E. 223 St.
Lorain:
Miss Maymie Perushek, 1860 E. 30th St.
West Park:
Mrs. Frances Kauc, 13712 Pre-Char.
Girard:
Mrs. Angela Dolčič, 50 Smithsonian.

OREGON.

- West Linn:
Mrs. Mary Plantan, P.O. Box 287.
PENNSYLVANIA.

- Ambridge:
Mrs. Jennie Svižel, 325 Maplewood Ave.
Braddock:
Mr. Joseph Lesjak, 1627 Ridge Ave.
Bethlehem:
Mr. Jerry Koprivšek, 430 E. 5th Street.
Beadling:
Mr. Nick Simončič, Box 92.
Burgettstown:
Mrs. J. Pintar, 17 S. Linn Ave.
Bridgeville:
Mrs. Elizabet Gradišar, 730 Maple St.
Farrell:
Mrs. Anna Lumpert, Box 138.
Forest City:
Mrs. Mary Grum, Box 40.
Imperial:
Mr. Paul Jamnik, Box 326.
Moon Run:
Mr. Jakob Drasler, Box 242.
Morgan:
Mrs. Mary Ušeničnik, Box 605.
Houston:

- Mr. Mike Tomšič, Box 217.
Johnstown:
Mr. Andrew Tomec, Box 119 Stutzman St.
Mr. Math Ključevšek, 317 Bond Street.
Franciscan Fathers, St. Therese Hill.

- Pittsburgh:
Mr. John Golobich, 5730 Butler Street.
Rev. M. Kebe, 233 — 57th St.

- Presto:
Mr. John Krek, Box 67.
Saint Mary's:
Mrs. Mary Aufderklam, 620 Maurus St.
Steelton:
Mrs. Anna Lopart, 379 S. 2nd St.
Franciscan Sisters, 395 S. 2nd St.
WASHINGTON.

- Cumberland:
Mrs. Mary Sinkovic, Box 4.
Enum Claw:
Mr. John Polajnar, R. 1, Box 157
Wally:
Mrs. Mary Swan, Box 73.
WISCONSIN.

- Kenosha:
Mrs. Mary Vidmar, 1000 — 45th Street.
Milwaukee:
Mrs. Lucija Gregorčič, 1215 So. 6th St.
Sheboygan:
Mrs. Margaret Perhne, 1022 Wisconsin Ave.
Mrs. Mary Priland, 1034 Dillingham Ave.
Mr. John Udovich, 1135 Dillingham Ave.
Willard:
Mr. Frank Perovšek, Box 10.
Port Washington:
Mrs. Cresc. Krivitz, 519 Wash. Street.

W. VIRGINIA.

- Thomas:
Mr. John Lahajnar, Box 215.
WYOMING.

- Rock Springs:
Mrs. Ursula Ivšek, 739 Con. Ave.
Rev. Albin Gnidovec, 633 Bridges Ave.

MONTANA.

- Anaconda:
Mrs. Mary Pangre, 1107 E. 4th Street.
Butte:
Rev. Mihael Pirnat, 1901 Leatherwood St.
East Helena:
Frances Ambro, Box 45.
Mr. Anton Golob, 115 Park Drive.

Kotiček

lemontskih
klerikov

MOJ ROJSTNI KRAJ.

Da ne bo kdo mislil, da smo vsi lemontski kleriki iz Sheboygana doma, bom skušal kaj malega povedati o Lloydellu, Pa. V tem kraju sem bil jaz rojen in tudi tam prebival v svojih najmlajših letih. Lloydell je okoli triindvajset milj od Johnstowna v Pennsylvaniji. Sedaj gotovo približno veste, kje je, ker je Johnstown zopet postal zavoljo velike povodnji slaven in ga vsak dobro pozna. Seveda je to žalostna slava, ker je bilo toliko nesrečnih ljudi težko udarjenih od velike povodnji.

Mesto Lloydell leži v dolini. Na obeh straneh so visoki hribi in na teh hribih se pase dosti krav. Tudi jaz sem bil za pastirja. Spominjam se, da smo velikokrat krave domov gnali, kadar je prišel čas, da bi jih pomolzi. Potem ko so bile pomolzene, smo jih nazaj zagnali na hribe.

Skozi dolino in mesto teče majhna reka, pa se ne spominjam njenega imena. Od te reke dobivajo tudi pitno vodo. Ob tisti reki imajo nekaj, kar se v angleščini imenuje "swimming dam". To pa sami veste, kako se mladi dečki veselijo ob takem kopalšču. To so bili tudi zame veseli časi.

Ko sem bil še prav mlad, sem slišal, da se Johnstownu pravi tudi "Flood City". Že starši so mi pripovedovali, kako strašno je bilo ob tisti prvi povodnji. Tistikrat so ljudje bolj trpeli, ker je prišlo naenkrat in niso imeli nobene prilike, da bi se umaknili na hribe. Potem so mesto zopet popravili in živeli v upanju, da ne bo več prišla taka povodenj. Ob zadnji strašni povodnji je bilo toliko boljše, da je bilo veliko manj človeških žrtev. Zdaj pa upamo, da bodo tudi mesto samo še bolj zavarovali za morebitne prihodnje povodnji. Bog daj, da bi se to kmalu zgodilo!

Fra. Rafael Stražišar, OFM.

GODOVI IN POGAČE.

Ta napis je popolnoma "starokrajski". Škoda, da pri nas v Ameriki ljudje večinoma ne praznujejo godu, ampak najrajši samo "birthday". Pa je za katoličana in sploh za kristjana gotovo lepše, če praznuje "god", to je tisti dan, ko koledar pokaže ime njegovega nebeškega patrona. Saj je bolj častno za nas, da smo bili pri svetem krstu rojeni za nebesa, kot samo to, da smo po naravnem rojstvu prišli na svet. Razume se, da pri nas v Lemontu praznujemo "god", kakšen "birthday" pa bolj mimogrede vzamemo v misel.

Kaj je pa "pogača"? Nekaj podobnega kot pri nas v Ameriki "kake". Slišal sem praviti, da imajo v starem kraju besedo "torta" za naš "kake". Toda za god ne prinesejo torte, ampak "pogačo". To je zelo dober maslen kruh, ki mu včasih dajo lepo umetno zunanjo obliko, da je za oči skoraj podoben našemu "kake-u". Pri nas v Lemontu bi godovnjaki menda ne dobili ne torte ne pogače, če bi naše dobre sestre ne imele tako velikega srca in ne znale tako imenitnih tort delati. Ker so pa tiste torte namenjene godovnjakom, sem jim jaz dal domače ime: pogače.

Torej godov smo imeli zadnji čas celo vrsto. Zato

ne bom vsakega posebej opisoval, samo površno jih bom omenil. Dne 7. marca so imeli god Fr. Tomaž. Ker je bila sobota, so šli v Chicago na pomoč čez nedeljo, pogača jih je pa vendar počakala in smo jo potem v ponedeljek s pota spravili. Godovnjaku smo želeli tako sladko življenje na tem in onem svetu, kot je bila pogača sladka.

Dne 23. marca je pa bil god našega očeta gvardijana. Koledar sicer ni kazal sv. Benedikta tisti dan, pa je bilo treba god prestaviti. Za gvardijanov god namreč pridejo tudi nekateri gostje, da nam pomagajo voščiti srečo. To pot so prišli naši sobratje iz Chicage in So. Chicage. Pogača je bila narejena v obliki polena. Menda so hotele čč. sestre namigniti, naj nas p. gvardijan kot naš predstojnik s polenom priganja, da bomo pridni. Mi smo pa pametno naredili in "poleno" pojedli, p. gvardijanu pa pustili za vladanje nad nami samo — besedo. Upamo, da vsaj besede ne bomo nikoli — pojedli . . .

Kmalu potem so pa spet naš častljivi pionir Fr. John praznovali svoj dan, prav za prav kar dva. Na praznik Marijinega Oznanjenja je bila štiridesetletnica njihovega mašniškega posvečenja. Ampak naš slavljenec so prišli tri dni pozneje že zopet na vrsto, da smo jim zaklicali glasen živijo, ki tako rad pride iz naših grl. Bil je namreč praznik sv. Janeza Kapistrana in torej god Fr. Johna. Obhajali smo ga kot navadno. Tudi brez pogače ni bilo. Zdi se mi, da je bila iz samega medu, pa tudi ni treba praviti, zakaj je bila taka.

Toda še vedno ni konec naših godov. "April Fool's Day" nam je prinesel god voditelja naše šole, č. Fr. Huga. Ta dan je pa za nas klerike že zato zelo važen, ker takrat nimamo šole. Drugače je bil pa pust dan, ker je po nekaterih lepih pomladnih dneh prišla nazaj starčka zima in nam prinesla novega snega. Vendar se nismo dosti menili za zimo, saj je bil v hiši god in lepa pogača nas je čakala. To pot je bila v obliki debele mašne knjige. Okrašena je bila z zlatim kelihom, belo hostijo in s postajami križevega pota. Če bi ne bili tako požrešni, bi je gotovo ne pojedli, ampak spravili za spomin. Tako smo si pa mislili: saj bodo dobre sestre drugič novo naredile. In pojedli smo jo brez očitkov vesti. Da ne bom ostal pri samih posvetnih rečeh, naj končno povem, da smo todi tega godovnjaka lepo počastili in mu voščili vse dobro za svet in za nebesa. Bog usliši vse naše molitve in dobre želje za tega in za druge godovnjake!

Fra. Martin Stepanič, OFM.

PA ŠE ENO STVAR!

V zadnji izdaji lista Ave Maria sem skušal dokazati, da ni vse tako resnično, kar nekateri pesimisti mislijo in pišejo v zvezi z vprašanjem, kaj je s slovensko mladino v Ameriki. Dokazal sem, da imamo dober vzrok za angleški del v današnjem slovenskem časopisju. Tudi sem poudaril, da šport ni sama "prazna reč" in da v angleško pisanem delu naših listov ne beremo samo športnih poročil, ampak še marsikaj drugega dobrega in koristnega. A še ena reč ostane.

---V obupu zakliče g. Kerže: "Če odvezmete vsakemu listu nekaj stalnih dopisnikov, kdo jih bo nadomestoval? Tukaj rojena mladina? Če se do danes ni oglašila, jako dvomim, če se bo v bodoče."

Morebiti je to v splošnem res. Vendar sodim, da ni treba popolnoma obupati. Jaz ne mislim tu samo

kritizirati pisanja g. Keržeta, želim pa napisati svoje misli, ki so mi prišle v glavo ob branju tistega članka.

Najprej bom rekel, da dosedaj najbrž mladina sploh ni imela prilike, da bi se izkazala. Urednikov in dopisnikov iz starega kraja ni manjkalo. Tudi sedaj jih še ne manjka, če dosti poznam naše razmere. Ako bi potreba nanesla, pa res ne verjamem, da bi se nihče ne našel, ki bi prevzel tako delo. Saj vendar precej slišimo, kako se tu pa tam zanimajo mladi za materin jezik. Brez vsakega uspeha menda to zanimanje ne bo ostalo.

Drugič pa rečem, da bi ne smelo ostati pri samih trditvah in ugotovitvah. Naši starejši večkrat o tem govorijo med seboj, dostikrat tudi pišejo. Pa skoraj vedno ostane pri samih tožbah nad mladino. Zakaj se pa bolj ne zavzamete za to, da bi res zainteresirali mlade za našo skupno slovensko stvar? Jaz mislim, da bi ne bilo nemogoče in bi vzelo komaj kaj več časa in stroškov kot samo golo pritoževanje.

Mogoče je res, da je bodočnost naših slovenskih listov temna. Tu pa vprašam: Ali je mladina kriva? Mladina se je naučila v naših farnih šolah ali kje drugje nekoliko slovenščine in seveda ne posebno dobro. Od tam gre v višje šole, ki so seveda vse prej kot slovenske. Ako potem mladino popolnoma prepustite sami sebi, kako morete pričakovati, da jo boste imeli po svojem srcu?

Govoriti o slovenskih višjih šolah in slovenskih profesorjih na splošno tu v Ameriki, bi bila seveda utopija. To je nemogoča stvar. Mislim pa, da bi vsak slovenski inteligent v Ameriki, ki je prišel iz starega kraja, lahko zbral okoli sebe krožek tu rojene mladine in bi ji nadmestoval tako potrebno višjo izobrazbo v slovenskem jeziku. Ni dvoma, da bi se vsaj nekaj prijelo in da bi vsaj eden ali drugi iz take privatne šole postal dober dopisnik v slovenske liste in v potrebi tudi urednik.

Pa če je to preveč zahtevano od posameznih inteligentov, vsaj vsak slovenski list tukaj bi moral kaj takega imeti. To je vse hvale vredno, da so odprli svoje strani za angleški del, ki je posvečen mladini, pa poleg tega bi morali tudi za slovensko dopisovanje iz vrst mladine poskrbeti. Le verjemite, da je mladina za vse dobro pripravljena, samo pokazati se ji mora v taki luči, da spozna dobro plat tiste reči. Mladina sama od sebe ne more spoznati veljave slovenskega jezika in tudi ne dobiti veselja do skupne slovenske stvari, če od starejših ne sliši veliko o tem. Naj vzamem za zgled obisk prevzvišenega ljubljanskega nadškofa. Ta mož je takorekoč mimogrede mladim predstavil domovino in slovenski jezik na tako vabljev način, kot menda nihče drugi pred njim. Trdim, da je s svojim obiskom podaljšal življenje slovenščine v Ameriki vsaj za deset let.

Nas klerike je pa pisanje g. Keržeta posebno zato zanimalo, ker smo ravno nekaj tednov poprej začeli dopisovati v list Ave Maria. Ravno take reči smo imeli pred očmi, o katerih piše g. Kerže. Seveda je pri nas primeroma lahko, ker imamo doma slovensko višjo šolo. Toda ko smo med samimi Amerikanci študirali High School in College, smo bili popolnoma odtrgani od slovenskega življenja, razen o počitnicah. Tako smo se v tistem času odtujili materinemu jeziku in smo morali tu v Lemontu skoraj od kraja začeti. Vendar upamo, da se bomo počasi prenaresili v prave in dobre ameri-kanske Slovence. Oni mladi Slovenci, ki študirajo v višjih šolah za svetne poklice, pa večinoma žive doma in

so lahko vedno med svojimi ljudmi. Na tiste bi morali naši listi bolj paziti in jim privatno dati bolj slovensko vzgojo. Saj bi ne bilo nikomur v večjo korist ko listom samim.

Razume se, da prej ali slej bo konec našega jezika v tej deželi. A s tem ni rečeno, da se mora to zgoditi jutri, drugi mesec ali drugo leto. Slovenski jezik bo doživel še precej let. Še dalje bi pa živel, če bi malo bolj skupaj držali in več delali za njegovo podaljšanje. Samo pritoževanje in tarnanje nas ne bo daleč pripeljalo.

Fra. Ciril Šircelj, OFM.

NEKAJ O SLOVENSKEM RIMU.

Samo par reči bom povedal, ki jih človek vidi, ko pride v Rim. Saj to vsi veste, da je to Joliet. Mislim, da najprej zagleda veliko slovensko cerkev, ki je ena največjih in najlepših slovenskih cerkev v Ameriki. Tako lepo je zidana, da jo je treba samo videti, pa je nikoli več ne pozabiš. Ima dva visoka turna, ki segata skoraj do oblakov. Vidiš jih lahko po celem mestu.

Ta cerkev ima tudi velike in močne orglje. Imenitno je slišati njihov glas v cerkvi. Odmev glasu te dviga proti nebu. Močne so tako, da kipi z oltarjev padajo na tla, kadar organist odpre vse registre.

Ampak sedaj vidim, da sem pozabil povedati o zvonovih, ko sem govoril o turnih. Da, zvonovi so tudi zelo imenitni v slovenskem Rimu. Mislim, da se zvonjenje najlepše sliši zvečer, ko sonce gre dol. Odmev zvonov jo slišati daleč daleč proč.

Toliko torej naj bo omenjeno o slovenski cerkvi. Lahko bi še marsikaj napisal, pa za enkrat naj bo dosti.

V Jolietu imamo tudi dve veliki ječi. Ko jih človek zagleda, ne bi mislil, da so ječe. So namreč velika in lepa poslopja in vse je čisto okoli njih. Spredaj rastejo drevesa in rože. Pot, ki vodi do vhoda, je na obeh straneh obdana s svetilnicami. Vse je tako čedno in tiho okoli, da se kraj vsakemu dopade. Zato so morali zidati okoli ječ visok zid, da ne bi nepoklicani noter prišli. Vsak namreč hoče iti noter. Kraj je tako dober, da jih je mnogo v teh ječah, ki leta in leta ne grejo ven. Nekateri ostanejo celo življenje notri, noč in dan ne grejo nikamor. Zato ni težko dobiti ljudi noter. Tudi takih ne manjka, ki so že šli ven, pa spet nazaj pridejo. To so sami dobri in olikani ljudje. Naj vam posebej povem, kako olikani so. Kadar hočejo imeti počitnice, nočejo motiti in nadlegovati vratarja, da bi jim odprl vrata. Kar čez zid skočijo.

Tudi niso natančni, kakšno obleko nosijo. Vsi so enako oblečeni, da so podobni dvojčkom. Videti je, da so radi notri, ker se večinoma doma drže. Med seboj so veliki prijatelji, čeprav so prišli skupaj z vseh krajev. To je res skrivnost.

Enkrat je prišel noter nepoklican in nepovabljen gost. Kako je prišel, se ne ve, ker ga nihče ni videl. Vendar ni bilo dolgo, da so ga spoznali in zgrabili. Sodnik ga je vprašal: Kdo ti je dal pravico priti noter?

Mož je odgovoril: Nobeden. Saj grem takoj spet ven.

Sodnik pravi: Kdo ti je dal pravico, da smeš iti? Mož je odgovoril: Nobeden.

Sodnik je rekel: Če je pa tako, ne moreš iti. Dal ti bom štiriindvajset ur časa, da vse to premisliš.

Tako je postal ta tujec za en dan domačin v joliet-

ski ječi. Pa je pozneje povedal, da je bolje biti tam notri za tujca kot za domačina . . .

Fra. France Papež.

NEKAJ IZ PISMA P. EDVARDA.

Preč. p. Edvard, kateremu smo voščili srečno pot v prejšnji številki, je pisal in povedal več reči o potovanju in prvih vtisih v domovini. Prav srečno je dopel na cilj. Morska vožnja je bila zelo ugodna in Father se baha, da ni postal žrtev "kužne" morske bolezni. Vsaj tako nam piše, če pa tudi verjамemo, je drugo vprašanje. Lepote in krasote tamkajšnjih krajev pa zelo hvali. Kar nagledati se jih ni mogel. Ko nam je skušal predočiti sliko tistih lepot, mu je beseda zastala. "Lepo je tu, lušno je tu" — tako venomer ponavlja v pismu.

V Ljubljani je srečal več sorodnikov, ki so ga bili zelo veseli. Posebno pa na Rakeku — sam Bog vedi, kje je to? — niso mogli dosti povedati, kako veseli so bili njegovega prihoda. Mislim, da je njegov oče z Rakeka doma. Father piše, da se je tam med svojimi počutil kakor kralj. S tem je vsekako dosti povedal. Sploh ne more prehvaliti slovenske gostoljubnosti.

V Ljubljani je obiskal prevzvišenega škofa dr. Rožmana. Našel ga je še vedno navdušenega prijatelja ameriških Slovencev. Ostal je pri njem celo na obedu. Pozneje je bil povabljen na obed k č. g. Kazimirju, nekdanjemu ameriškem pijonirju, ki je toliko dobrega storil za slovenske izseljence v Ameriki.

Bil je tudi že na Štajerskem in se je ustavil v Mariboru in v Laškem. Tu je obiskal starše našega Fr. Aleksandra. Zdi se, da se je zaljubil tam v pokrajino in v ljudi, saj pravi: "Tukaj v Laškem sem kakor doma." Toda ko je prišel na Bled, je spet vzkliknil: Tu je nebeško lepo! Ni mogel dolgo ostati, zagotavlja pa, da bo poleti spet šel na Bled.

Zdaj se je pa nastanil v Kamniku. Tja je prišel 11. marca. Spet sama hvala! Sprejet je bil bratovsko prijazno. Svet je silno lep vse naokoli, posebno še planine za mestom. Tam se je prepustil pesniku p. Evstahiju, da ga uči slovenščine. Neka sestrična iz Ljubljane mu je posodila kup slovenskih knjig. Pravi, da se pridno uči, mora biti že res, ko se sam tako pohvali. Omenja pa tudi, da ga povsod hvalijo, kako dobro slovensko zna. Da ga le ne bi ta pohvala pohujšala, da bi se premalo učil in preveč — "vagabondal". Saj sam pravi, da bo šel meseca junija vagabondat po Sloveniji, ker si jo hoče še bolj natančno ogledati. No, saj je potovanje tudi izvrstna šola. Ne samo za druge reči, tudi za učenje jezika.

Ampak kljub vsej hvali govori Father tudi že o vrnitvi v USA. Kar naravnost pove, da se mu toži po Ameriki. Je res čudna reč to. Toliko hvale o Sloveniji — pa domotožje imeti! Je že tako na svetu. Amerikancu je le Amerika prava domovina.

Well, Fr. Edvard, ne bo se Vam dolgo tožilo po deželi strica Sama. Saj pravite, da se boste v avgustu že odpravili nazaj. Prav veseli Vas bomo. Ne pozabite pa tudi v našem imenu pozdraviti dragih rojakov. To Vam naročajo in Vam že kličejo na svidenje "Kotičkarji".

Fra. Alojzij Medic.

IZ UPRAVE

ZAHVALE.

Prisrčno se zahvaljujem škofu Baragi za uslišano molitev. Priloženi dar v dober namen v njegovo čast.

Rose Koren.

Iskreno se zahvaljujem Presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter Frideriku Baragi za uslišano molitev. Imela sem tako hudo operacijo, da so vsi zdravniki obupali nad menoj. Jaz sem pa obljubila javno zahvalo in res se je vse na dobro obrnilo. Priporočam se še za naprej.

Frances Tanko.

Iskreno se zahvaljujem Materi božji za uslišano prošnjo v bolezni. Na njeno priprošnjo se mi je zdravje vrnilo.

Alojzija Kastelec.

Prisrčno se zahvaljujem Mariji Pomagaj, da sem bila uslišana. V hudi bolezni mojega moža sem se zatekla k njej in ne zastoj. V znak hvaležnosti se javno zahvaljujem.

Mrs. Verzuh.

Slika slovenskega priprošnjika v nebesih. Priporočajmo se mu v svojih potrebah.

DAROV I :

Za misijone: Mary Pestotnik \$4, Johana Kastelic 25c, Brother Antonin Nakolektal \$10, Anton Gregorcic \$2.

Za Marijo Pomagaj in vzdrževanje lista: Knez \$5, Frances Pirman \$1.50, Rev. Miks \$2.50, Mrs. Toleni \$1, Agnes Kos \$5, Mrs. Novak \$2, Jennie Travnkar 50c, Mrs. Verzuh \$3, Mrs. Prah 50c, Joseph Drasler \$2, Druz

Narob 50c, Druz. Sternisa \$2, Mrs. Kosir 50c, Drz. Strazisar \$1, Frank Skulj \$1, Mrs. Mulec \$1, Anton Grdina \$5, Poglajn \$1, Frances Tanko \$1, Frank Sajovec \$1, A. McCanica \$1, Mike Trinko \$2, Mrs. Jeglich \$2, Ivanka \$2.50, Mrs. Tomsa 50c, A. Panian \$1, Joseph Grdina \$2.50, Rose Koren \$1.

Kruh cv. Antona: Mrs. Rogelj \$2.50, Frances Tomsic \$1, Mrs. Verzuh \$1, Mary Zakrajsek 50c, Mrs. Cook \$2, Mrs. Milec \$1, Mrs. Jeglich \$2, Mrs. Russ \$1, Johana Kastelic \$1, Mrs. Tonsa 50c.

Apostolat sv. Franciška: Frances Jenko 50c, Jakob Zalar \$10, Frank Ulcar 50c, Mr. Lesnjak \$10, Mrs. Cimperman \$10, John Volcic \$10, Margaret Volcic \$10, Barbara Vadjan 50c, Augusta Belinger 50c, Julija Markovic \$10.

Lučke pri Mariji Pomagaj: George Krivitz 50c, Mrs. Zobec 25c, Anton Hlabse 50c, Rose Planisnek, Jr. \$1, Frances Jenko 50c, Anna Novak \$2.50, Mrs. Leskovic 50c, Mary Darovec 50c, Druz. Perusek 50c, Anna Comaish 25c, Mrs. Robert 50c, J. Sintich 15c, John Straus 50c, Mr. Mulec \$1, Mrs. Asseg \$2, Al. Kralj

50c, Mrs. Bondi \$1.50, Mrs. Ujcic \$5, Mary Ule 50c, Anna Wick \$2.50, Frank Ulcar 80c, Math Stefancic \$1, Mary Tomsic \$2, Mrs. Tomsa 25c.

Sv. maše: George Krivitz 2, Johana Smrekar 2, Mrs. Smuk 2, Mrs. Zupancic 2, Math Vadian 2, Mrs. Jenka 1, Rose Sabec 2, Angela Polis 2, Joe Orazem 1, Mrs. Belinger 2, Alojzija Kastelic 1, Frances Pirman 1, Mrs. Kranjc 1, S. Bokal 1, John Molek 2, Mrs. Hrovat 2, Mrs. Rogelj 1, Ana Petrasic 2, Josephine Perushek 2, Agnes Kos 1, Marg. Bradacj 2, Mrs. Leskovec 1, Ann Camaish 1, Blaz Molicnik 1, Mrs. Sedmak 1, Mrs. Judnich 2, Mrs. Funaro 1, Mary Kupiec 1, J. Drasler 2, Mrs. Kuhel 3, Pete Stimac 1, Ann Plemel 1, Mrs. Majerle 1, H. Ercul 1, Druz. Kos 1, Druz. Artac 1, Ant. Leben 2, Joe Drasler Fam. 5, Mrs. Kuhar 1, John Lewis 1, Druz. Narobe 2, J. Sintich 5, Mary Prestor 1, M. Sintich 1, Druz. Kosir 1, Druz. Brencina 1, Frank Lewis 2, John Kenic 2, And. Kokly 1, Mar. Puc 1, Mrs. Lavric 3, Mr. Bambic 2, M. Godec 1, Mrs. Ujcic 1, M. Mestek 1, Al. Gorencic 1, Mrs. Odlasek 1, Mrs. Mulec 1, Helen Roboc 1, Mary Sivic 2.

UPRAVNIKOVO KRAMLJANJE

P. Bernard.

LEMONT, ILL. — Zadnjič sem svoje pisanje ob koncu kramljanja postavil, pa je zmanjkalo prostora, zato ga danes postavljam takoj na prvo mesto. Majniška številka je pred vami. Ta je zopet večja in prinaša precej branja. Upam, da je boste prav veseli. Naj vas nekoliko navduši, da boste lepo preživeli mesec majnik in ga naredili za ene same šmarnice nebeški Kraljici.

Pretekli mesec smo dobili precej novih naročnikov. Res je pa tudi, da smo precej starih izgubili . . . Novih so nam poslali sledeči: Brat Antonin, Rev. Avguštin, Mrs. Plautz, Rev. Trobec, Joseph Ray, Mrs. Blaess, Mrs. Hochevar, Mrs. Ušeničnik, Mrs. Perhne, Mrs. Skerl, Mr. Urajnar, Mr. Drašler. Zadnji, ki je naš zastopnik v Waukeganu, se je najbolj postavil. Dobil je 16 novih. Čast, komur čast! Vsem pa: Bog plačaj! Umrli so: Jennie Skerl, Cleveland; Anna Kostes, Lorain; Mihaela Revere, Clev. Večna luč naj jim sveti!

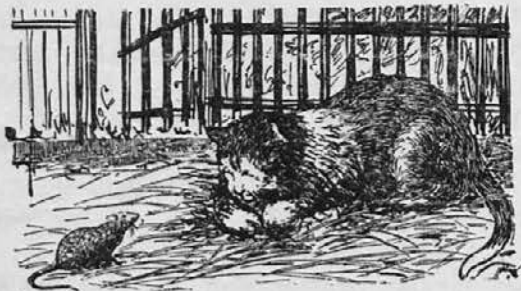
PORT WASHINGTON, WIS. — Piše Mrs. Krescencija Krivitz. — Prščno Vas pozdravljam in prosim, da bi ne bili hudi, ako kedaj kaj zamudim z naročnino. Naprosila

Hiti v hribe in bregove,
lovi naročnike nove!

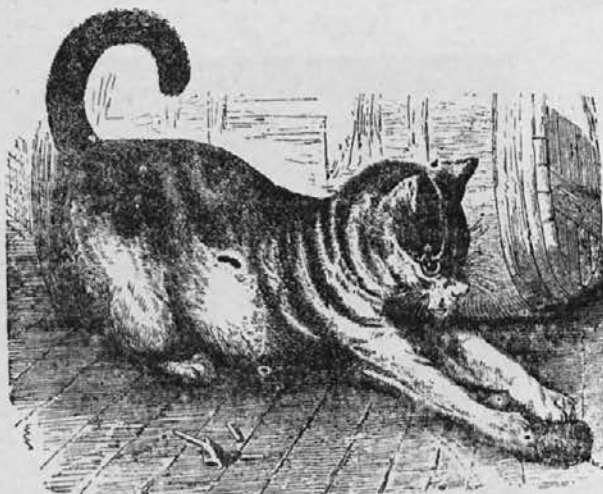
sem tudi Marijo samo, da ne bo huda. Mogoče bom priromala to poletje v Lemont, vendar naj se zgodi kakor Bog hoče. Amen. — Nič se ne bojte, da bili hudi. Bog daj, da bi mogli priti k nam na romanje! Prav prijateljsko se bomo pogledali.

HARRIETTA, MICH. — Piše Mrs. Mary

Tukaj eden se obeta,
če bo res — ti reč presneta?

Pastotnik. — Pošiljam Vam za svete maše in prilagam \$4.00 za misijone. Zelo rada berem, kako se godi našemu dobremu misijonarju na Kitajskem. Vem, da potrebuje naše pomoči, da bo mogel bolj uspešno širiti kraljestvo Kristusovo. — Prav lepa hvala za primerne besede v prilog našemu misijonarju. Morebiti bodo Vaše besede še drugim v izpodbudo.

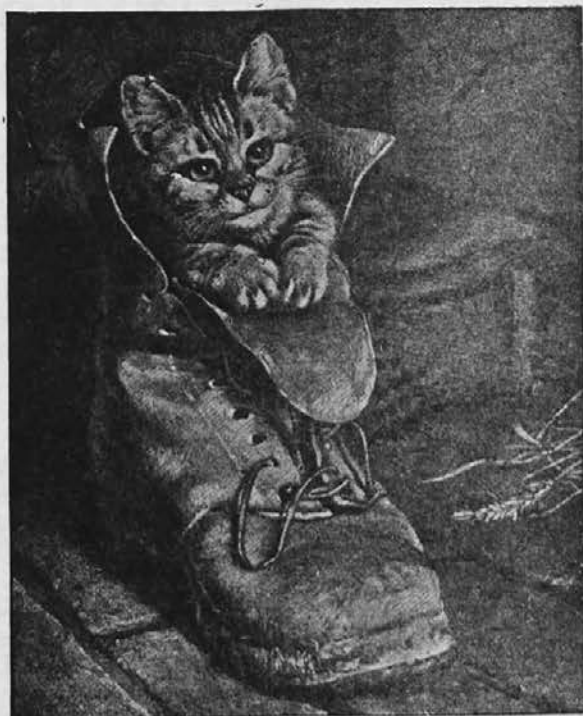

Že imam ga, to ni šala!
Brž ga bom v Lemont poslala.

CHISHOLM, MINN. — Naša zastopnica Mrs. Knaus piše. — Pošiljam Vam nekaj naročnine. Po pravici Vam povem, da sem se bala iti kolektat, pa, hvala Bogu, videla sem, da ima Ave Maria dobre naročnike pri nas. Zadovoljni so z listom, radi ga berejo in tudi radi plačajo, če jim je le mogoče. Naj

omenim, da smo imeli pri nas v cerkvi sv. Jožefa sveti misijon. Vodili so ga je Fr. Odilo Hajnšek. Mnogo lepega in koristnega so nam povedali, samo prehitro je minulo. Bilo nas je vsak dan več, ravno smo se dobro privadili, pa je bilo konec. Misijonar so dober govornik in velik pevec. Vsi smo peli, stari in mladi. Bog jim daj zdravje, da bi še dolgo besedo božjo oznanjevali!

LEMONT, ILL. — Zdaj moram pa spet sam nekaj napisati. Zelo bi bil vesel, če bi mogel vsak zastopnik in vsaka zastopnica tako pohvaliti svoje naročnike kot je Mrs. Knaus pohvalila Čížemčane. Nekje v tem listu lahko dobite celo dolgo vrsto naših zastopnikov in zastopnic. Mi vemo, da so vsi pridni in delavni, ali nekaterim greste naročniki premalo na roko. Kadar Vas pridejo pogledat, se jih ustrašite in jim pokažete kisel obraz. Potem se seveda ne upajo z besedo na dan, slabe volje se vrnejo domov, nam pa pišejo . . . well, kaj pišejo, nočem povedati na tem mestu. Torej, da boste vedeli: naši zastopniki in zastopnice so člani velike zastopniške organizacije in jih morate tako v časti imeti kot imate v časti list Ave Maria...

Zdaj pa malo se oddahnem,
potlej spet jo v hribe mahnem.

WILLARD, WIS. — Piše Mrs. Toleni. — Povem Vam, da je letošnji Koledar res pod-

učna in zlata vredna knjiga. O listu Ave Maria pa mislim, da je najlepši list v Ameriki. Potreben je za dobre, da se še bolj utrdijo v ljubezni do Boga in do naše ljube nebeške Gospe. Enako je potreben za naše mlačne in odpadle rojake, da bi vsaj spoznali svoje zmote in se izpreobrnil. Škoda, da ne berejo tega lista. — Hvala za lepe besede. Res, tudi mlačneže in odpadnike ima v mislih naš list Ave Maria. Še bolj jih ima pa v mislih Marija sama in prosi zanje, čeprav govore zaničljivo o Njej. Vsi, ki se zbirate okoli našega lista, posnemajte nebeško Mater in molite za odpadnike.

LA SALLE, ILL. — Piše Mr. Joseph Bregach. — Pošiljam Vam naročnino na list Ave Maria, ki ga nekaj časa nismo imeli. Moja rajna žena se je vedno pripravljala, da se bo še naročila, pa je poprej umrla. Bom pa jaz sedaj izpolnil njeno željo. Lepo Vas pozdravljam in tudi Vaše tri bogoslovce, ki so bili lani pri nas. — Hvala, Mr. Bregach. Prav lepo ste naredili. Naj Vas list Ave Maria spominja dobre rajnice, ki je bila vse časti vredna žena.

CRESTED BUTTE, COLO. — Piše Mrs. Sedmak. — Nisem Vam še tako z žalostnim srcem pisala kot danes. Ravno ko sem Vaše pismo brala, so mi moža prinesli iz jame, da mi je pismo padlo iz rok. Doktor je rekel, da ima polomljena rebra in menda še hujše poškodbe. Domači duhovnik so mu podelili svete zakramente, potem je moral v bolnišnico. Seveda so ga nosili na nosilih kakor mrtvega. Nijam še glasu, kako mu gre. Pri vsej strašni žalosti sem hvaležna Materi božji, ki ga je varovala, da ga ni do kraja ubilo. Priporočam ga v molitev. — Dobra Mrs. Sedmak, zelo upam, da bo Vaš mož že precej pozdravljen, ko se bodo tele vrstice brale v listu. Vendar sem jih dal natisniti, ker je prav, da tudi drugi naročniki sočustvujejo z Vami in Vašim možem v tako veliki nesreči. Pa ne samo to. Vem, da bo tudi vsak v molitvi naredil spomin za ponesrečenca. Iskreno želim, da bi težki dnevi minili za Vaju oba brez večjih posledic.

DULUTH, MINN. — Piše Mrs. Jaksha. — Nič ne zamerite, da smo precej zaostali z naročnino. Pa saj sami veste, kakšne so delavske razmere. Prav težko je dandanes za marsikoga, ne samo za nas. Vendar za list Ave Maria se mora dobiti naročnina, če ne lahko, pa težko. — To je moška beseda! Hvala zanjo. Kar nas stane nekaj truda in žrtev, tisto tudi bolj cenimo. Sem prav vesel,

da je toliko požrtvovalnosti med našimi naročniki.

GREANEY, MINN. — Piše Mrs. Starich. — Vsi menda čutimo, da je težko redno izpolnjevati dolžnosti, vendar pošiljamo zaostalo. Zdi se mi, da je še posebno težko dati za dobro stvar. Tako nekako je med nami ljudmi. Moram pa reči, da če bi bil pri vsaki hiši list Ave Maria, bi ljudje bolj razumeli, kaj je božje delo, in bi bolj zaupali na božji blagoslov. Želim, da bi se list zelo razširil. — Vaša želja je lepa in vse hvale vredna. Bog Vas usliši in naši verni rojaki!

CLE ELUM, WASH. — Piše Mrs. Pluth. — Slišite, jaz sem vendar dosmrtna naročnica, pa ste me tirjali. To je pa že pomota! Le pogledjte, kmalu potem, ko se je Fr. Kazimir preselil v Chicago, sem plačala do smrti. Zdaj Vas pa priporočim tistemu Gašperju Jogru, da Vas pošteno stisne v votlo drevo . . . Pa mi odpišite, kako Vas je bilo sram, ko ste to moje pismo brali. — Ha, ha! Saj bi me bilo res sram, če bi ne dobil tako nagajivega pisma od Vas. Tako me je pa vse osramočenje minilo in pošiljam Vaše pismo celo na platnice, da ga bo lahko vsak bral. Kaj pa, če bo sedaj Vas sram, da ste mi tako lepo zasolili? Res je, da sem se grdo zmotil, ampak vsa čast Gašperju, ki je posređoval, da niste nič zamerili. Kadar bo tako pusto na svetu, da ne bo nikjer nobenega špasa, bom pa spet Vas — tirjal . . .

SHEBOYGAN, WIS. — Mrs. Perhne sicer nič ne piše, samo DVA NOVA je poslala. Seveda sem se ji že s pismom zahvalil, ampak tu moram povedati, da je Fra. Ciril dva dni bolj pokonci nosil glavo, ko je zvedel za novico. Ha, NJEGOV Sheboygan napreduje! Počasi, pa "gvišno". Jaz sicer bolj poudarjam besede "počasi", njemu se pa zdi, da je tu treba na "gvišno" več veljave polagati. Tako se torej midva ne moreva zediniti. Najbolje bo, da Sheboygan sam odloči, kdo bo imel končni prav, Ciril ali jaz . . .

EVELETH, MINN. — Piše Mr. Kaushek. — Hvala za poslane novomašniške pesmi. Na vprašanje, kdo je novomašnik, Vam naznanjam, da je moj sin. Če je božja volja, bo nova maša tukaj na Evelethu tja enkrat meseca junija. Za enkrat ga priporočam v molitev, več bomo pozneje poročali. — Iskreno čestitam! Vi ste samo nam priporočili v molitev novomašnika, jaz ga pa s tem priporočam vsej družini naših naročnikov. Bog ga živi in Vas!

CLEVELAND, OHIO. — Piše Mrs. Marinko. — Tudi jaz bom poskusila dobiti kakega novega naročnika. Saj je list Ave Maria jako koristen in bi ga vsaka katoliška družina morala imeti. Ko se časi zboljšajo, boste gotovo dobili mnogo novih. Ampak mene ste zamenjali z drugo osebo. Jaz sem Urbanijeva iz Domžal. V igri "Divji lovec" sem igrala Majdo, ko smo odkrili spomenik v Kulturnem vrtu. Naj živi v srcih vseh Slovencev naš veliki mož Friderik Baraga! — Tako je in tako bodi! Jaz pa še rečem: Naj živi tudi "Majda", ki dobro ve, kako vse časti vreden je naš bodoči narodni svetnik Baraga!

JOLIET, ILL. — Piše Mrs. Blaess. — Moram povedati, kako so me dražile prijateljice, ko ste pisali v listu, kako znam dobro kmetovati, da farma kar pri 20 stopinjah pod ničlo rodi. Pa se res lušno zmislijo, so rekle. Veste, tisto kramljanje se vsem dopade, kar tako nekam domače je in prijazno — Hvala za poklon! Ampak zdaj pa le bežite pred tistimi prijateljicami, če ne Vas bodo hudo obuzaradile. Saj Vas niso zato dražile, da bi jih Vi sem v Lemont "reportali" in da bi se o njih na platnicah bralo . . . Pa jaz nisem kriv, saj ste Vi pisali. Pa še kaj takega pišite, če si upate!

GILBERT, MINN. — Piše Mrs. Ambrož. — Pišem, da boste vedeli, da nisem pozabila na list Ave Maria. O, tega pa ne! Se bori kmalu oglasila in poslala, kar treba. To pa rečem, da se mi list strašno dopade. Saj se mi tudi mora, saj je že 20 let pri hiši. Redno vsak mesec ga dobivamo. Le brez skrbi zavoljo nas. — O, saj smo popolnoma brez skrbi. Takih krepkih pionirjev smo posebno veseli in tudi ponosni smo nanje. Bog Vas živi! Če bi ravno vedel, katera številka našega lista bo obhajala 20letni jubilej prihoda v Vašo hišo, bi jo pozlatil, ali pa vsaj kušnil, ker to bi bilo bolj poceni . . .

ELY, MINN. — Piše Mrs. Lesar. — Oh, tako rada berem ta list, samo prehitro zmanjka berila. Najrajši berem o lepem svetniškem življenju te ali one osebe, posebno ko Fra. Alojzij piše o svetniških otrocih. Skušam dobiti novega naročnika in imam enega obljubljenega za mesec april. — Dobra novica, še boljša pa bo, kadar bomo imeli v našem officu ime novega naročnika in malo groša zraven . . .

SARTELL, MINN. — Piše Mr. Burgsthaler. — Pošiljam nekaj naročnine in ob tej priliki pripomnim, da se list vsem jako dopa-

samo premalokrat pride naokoli. Moral bi priti vsaki teden. — Jaz sem pa popolnoma zoper to. Ha! Potem bi moral noč in dan sedeti za mizo in pisati. No, pa če fajn podregate vse naše ljudi po Sartellu, "Sakrabcu" (tako pravijo g. kanonik Oman!) in še gori k sv. Štefanu naperite kanone, da bo mnogo novih, potem si bom najel pomoč in zavoljo mene naj postane Ave Maria magari dnevnik.

PITTSBURGH, PA. — Piše Mrs. Beljan. — Zelo mi je težko, da ne morem več imeti lista Ave Maria. Vedno sem ga tako rada brala. Ampak ta depresija nas še vedno močno tlači. Veliko nas je v družini, pa samo mož nekaj dela. Naš najstarejši sin pa želi biti duhovnik in je sedaj v St. Vincent. Prosim, da bi se ga spomnili v molitvi, da bi bil stanoviten. — Sicer sem Vam že osebno pisal in povedal, da Ave Maria ne bo nehala hoditi k Vam. Vaše pismo sem pa dal natisniti posebno zavoljo tega, ker se tudi pri Vas obeta nova maša. To je res razveseljivo, da je to že drugo pismo ta mesec, ki priporoča bodočega novomašnika v molitev. Nobeden naj tega priporočila ne prezre. Bog daj Vašemu Jožefu veliko milosti in blagoslova!

LEMONT, ILL. — Zdaj pa spet jaz eno rečem. Še več pisem smo dobili, ki hvalijo list in posebno naše kramljanje. To je prav razveseljivo. Le tako naprej, da se bomo bolj in bolj po domače pogovarjali. Saj ima vsak kaj povedati drugim, ker imamo vsi svoje težave in tudi svoje veselje. Zdaj pa še eno besedo tistim, ki ne morejo ponoviti zaostale naročnine. Prvič vedite, da vsakega radi počakamo, samo piše naj nam, da bomo vedeli, kako misli z listom. Drugič bi pa takim svetoval, da naj skušajo pridobiti kakega novega in ga nam poslati. Pa naj povejo, da so to storili na poziv v listu na tem mestu. Takim bomo glede njihove lastne naročnine nekaj naredili, pa jim bom že v osebnem pismu povedal, kaj bomo naredili. Saj ni treba, da bi se moralo obešati na veliki zvon. Kdor ne verjame, naj gre in poskusi. Zdaj pa z Bogom do prihodnjic.

JOSEPH PERKO

2101 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

—SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI—

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

